

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Bakıda qətlə
yetirilən
gəncin
yaxınları
xəstəxanaya
hücum etdi
yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 23-24 dekabr 2017-ci il şənbə № 270 (6883) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Eldar Mahmudovun dövründə bağlı qalan qanlı cinayətlər

ADNA terrorunu və Binəqədidə yanan "bina işi"ni yenidən araşdırmaq zərurəti var, amma...

yazısı səh.6-da

Manat, sükanı belə saxla...

yazısı səh.11-də

Göycayda məktəb direktorunun müəmmalı özünəqəsdi

yazısı səh.4-də

Müxalifət liderləri bitkoinə etibar etmir

yazısı səh.5-də

Ziya Məmmədovun keçmiş müşavirinin köməkçisi intihara cəhd etdi

yazısı səh.6-da

Tramp ABŞ-ı cırtından dövlətlərin ümidinə qoydu

yazısı səh.9-da

Şerti seçki günü müəyyənləşdi: müxalifətdən kimlər namizəd olacaq?

yazısı səh.5-də

Azərbaycanın Qüds məsələsindəki mövqeyi dəstəklənir

yazısı səh.10-da

Vətəndaşların 3 milyon manatını mənimsəyən xanım bankir hakim qarşısında

yazısı səh.14-də

"Münaqişə tərəflərini kompromis axtarışına çağırıq" - Rusiya XİN

yazısı səh.13-də

Şeyxin incikliyi, yoxsa...

yazısı səh.10-da

Yağış, qar yağacaq, güclü külək əsəcək

yazısı səh.14-də

Türkiyə və Azərbaycanın ortaq diplomatik uğuru

İRƏVAN ANKARA VƏ BAKINI

DƏSTƏKLƏDİ - KRİTİK GƏLİŞMƏ

BMT-də Qüdsə bağlı sənəd işğalçı ölkəni mürekkəb duruma saldı, Ermənistan Türkiyənin mövqeyini müdafiə etməli oldu - arqumentlər; erməni şərhçi: "İrəvan ABŞ və İsrailə yaxınlaşmaq şansını qaçırdı..."

Xaləddin İsgəndərov özü ilə bağlı ən pis aqibətə hazırlaşır

Binəqədinin icra başçısına və Fazil Məmmədova məxsus olduğu bildirilən qoşa villaların satışa çıxarıldığı deyilir; həbs və əmlakının müsadirəsi də istisna deyil yazısı səh.3-də

Hafiz Hacıyev:
"Gecələr
"moyka"larda
maşın yuyub,
partiyamı saxlamaq
istəyirəm"

yazısı səh.11-də

Məlahət Mürşüdlü:
"Azərbaycanda
gələcəyin
ixtisasları nə ola
bilər, bu haqda
düşünən yoxdur"

yazısı səh.4-də

**General Yaşar
Aydemirovdan
müharibə
anonsu**

yazısı səh.7-də

Prezident Rusiyanın Şimali Qafqaz respublikalarından olan müsəlman din xadimlərini qəbul etdi

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyasının Şimali Qafqaz respublikalarından olan bir qrup müsəlman din xadimindən ibarət nümayəndə heyətini qəbul edib.

APA-nın məlumatına görə, prezident İlham Əliyev Bakıda keçirilən "2017- İslam Həmrəyliyi İli: Dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq" mövzusunda beynəlxalq konfransa toxunaraq bu tədbirin müxtəlif dinlərin və xalqların bir-birinə daha da yaxınlaşması, beynəlxalq əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi işinə töhfə verdiyini deyib.

Dövlət başçısı Rusiya Federasiyasının Şimali Qafqaz respublikalarından dini rəhbərlərin böyük heyətlə bu konfransda iştirakından məmnunluğunu ifadə edib, müəmməd keçirilən bu cür görüşlərin Rusiya Federasiyası, o cümlədən Şimali Qafqaz respublikaları ilə Azərbaycan arasında dostluq münasibətlərinin daha da möhkəmləndirilməsi işinə xidmət etdiyini vurğulayıb. Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, "İslam Həmrəyliyi İli" elan olunmuş 2017-ci ilin başa çatmasına baxmayaraq, Azərbaycan dünya müsəlmanlarının həmrəyliyi, müsəlman ölkələri arasında əməkdaşlıq işinə bundan sonra da öz töhfəsini verəcək və bu baxımdan təsis olunacaq koordinasiya şurası gələcək birgə fəaliyyətin həyata keçirilməsi üçün yaxşı imkan yaradacaq.

Qonaqlar adından danışan Qaraçay-Çərkəz Respublikasının müftisi İsmail Berdiyev prezident İlham Əliyevlə görüşlərindən, həmişə olduğu kimi, böyük məmnunluq hissi keçirdiklərini deyib. O, "2017-İslam Həmrəyliyi İli: Dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq" mövzusunda beynəlxalq konfransın yüksək səviyyədə təşkil olunması işinə verdiyi dəstəyə görə Azərbaycan prezidentinə dərin təşəkkürünü bildirib, tədbirin xalqlar arasında dostluğun möhkəmlənməsi işinə töhfə verdiyini məmnunluq hissi ilə qeyd edib.

Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edən İ. Berdiyev onun Azərbaycan xalqının rifahı naminə həyata keçirdiyi siyasətin prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini deyib. Qonaq hər dəfə olduğu kimi, Azərbaycana budəfəki səfərləri zamanı da ölkəmizdə gördükləri inkişaf proseslərinin onlarda böyük təəssürat yaratdığını qeyd edib.

Xoş sözlərə görə minnətdarlığını ifadə edən dövlət başçısı vurğulayıb ki, Azərbaycanın son illər əldə etdiyi sürətli iqtisadi inkişafın təmin olunmasında, xalqımızın rifah halının yaxşılaşdırılmasında cəmiyyətimizdə hökm sürən sabitlik, müxtəlif dinlərin və xalqların nümayəndələrinin bir ailə şəklində məhriban yaşamaları böyük rol oynayır. Müsəlman ölkələrində narahatlıq doğuran problemlərin mövcud olduğunu deyən prezident İlham Əliyev bunların aradan qaldırılması üçün müsəlman ölkələri arasında həmrəyliyin gücləndirilməsinin böyük önəm daşdığını deyib və Azərbaycanın bu işə bundan sonra da töhfə verməkdə davam edəcəyini vurğulayıb.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!
Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

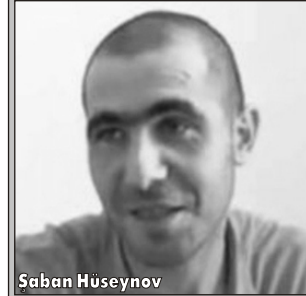
Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Türkiyə Jandarm Qüvvələrinin 16 zabitinin həbsinə sanksiya verildi

Türkiyənin Jandarm Qüvvələri Komandanlığının yüksək rütbəli 16 zabitinin tutulması üçün sanksiya verilib.

Neftçalada meyxanaçı özünü yandıraraq intihar edib

Şaban Hüseynov

Dünən səhər saatlarında Neftçala rayonunda intihar hadisəsi baş verib.

Virtualaz.org-un Şirvan bürosunun məlumatına görə, Bankə qəsəbəsinin sakini - el arasında meyxanaçı Şaban kimi tanınan 22 yaşlı Hüseynov Şaban Gülmirzə oğlu özünü yandıraraq intihar edib.

Bildirildiyinə görə, əvvəllər o, psixi problemlərinə görə xəstəxanada müalicə alıb.

Faktla bağlı araşdırmalara başlanılıb.

Bakıda qətlə yetirilən gəncin yaxınları xəstəxanaya hücum edib

Bakıda qətlə yetirilən gəncin yaxınları xəstəxanaya hücum edib.

APA-nın məlumatına görə, hadisə dekabrın 20-də qeydə alınıb. Ürək nahiyəsindən aldığı bıçaq xəsarəti ilə Respublika Klinik Xəstəxanasına daxil olan, 1999-cu il təvəllüdü Çingiz Ramiz oğlu Qədirlili xəstəxanada dünyasını dəyişib. Onun öldüyünü eşidən mərhumun qohumları xəstəxanaya hücum edərək mühafizəçini döyüb, qapıları və şüşələri qırıb, xəstəxanada ciddi dağıntı törədiblər.

Hadisə barədə polisə məlumat verilib.

Faktla bağlı Yasamal Rayon Polis İdarəsi tərəfindən araşdırma aparılır.

Qeyd edək ki, məlum bıçaqlanma hadisəsi dekabrın 20-də paytaxtın Binəqədi rayonu ərazisində yerləşən "Köhnə Bakı" kafesində qeydə alınıb. Kafedə ofisiant işləyən Mirzəgə Məmmədov aralarında yaranmış mübahisə zəminində müştəri, 1999-cu il təvəllüdü Çingiz Ramiz oğlu Qədirlini bıçaqlayaraq qətlə yetirib.

M. Məmmədov şübhəli şəxs qismində saxlanılıb.

Faktla bağlı Binəqədi Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb, istintaq gedir.

"Report" bildirir ki, hərbiçilərin saxlanması üçün paytaxt Ankara başda olmaqla, ölkənin 9 əyalətində əməliyyat-axtarış tədbirləri keçirilir. Həmin zabitlər Fətullahçı Terror Təşkilatına (FETÖ) üzv olmaqla ittiham olunurlar. Tutulması barədə order verilən zabitlərdən 7-si polkovnik, 9-u isə polkovnik-leytenantdır.

Bundan başqa, Türkiyədə qanun hökmündə qərarın əsasında bağlanan məktəblərdə işləmiş və FETÖ-yə üzv olmaqla şübhəli bilinən 44 müəllimin tutulması barədə də qərar verilib. Ankara Təhlükəsizlik İdarəsinin Maliyyə Cinayətlərinə Qaşı Mübarizə Şöbəsi şübhəliyərin tutulması istiqamətində əməliyyat keçirir.

Ölkənin 11 əyalətində aparılan əməliyyat nəticəsində artıq onlardan 28 nəfəri saxlanılıb.

"İslam aləmində savadsızlıq geniş yayılıb" - İSESCO rəhbəri

İslam Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatının (İSESCO) baş direktoru Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycrinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Bakı Dövlət Universitetində olub.

APA-nın xəbərinə görə, universitetin professor-müəllim heyətinin iştirakı ilə keçirilən tədbirdə çıxış edən rektor Abel Məhərrəmov baş direktor əl-Tüveycrinin dünyanın tanınmış siyasətçilərindən biri olduğunu, müasir dünyada təhsilin, elmin və mədəniyyətin inkişafına layiqli töhfələr verdiyini bildirib. O, İSESCO-nun əsas məqsədinin İslam ölkələri arasında həmrəyliyi möhkəmləndirmək, qarşılıqlı əlaqələri daha da yaxşılaşdırmaq, İslam ölkələrinin əldə etdiyi uğurları, zəngin mədəniyyəti, elmi və incəsənəti dünyaya təqdim etmək olduğunu xüsusilə qeyd edib.

Azərbaycanın 1991-ci ildən İSESCO-nun üzvü olduğunu xatırladan A. Məhərrəmov təşkilatın baş direktorunun hər zaman Dağlıq Qarabağ, Xocalı soyqırımını barədə ədalətli çıxışlar etdiyini və Azərbaycanı dəstəklədiyini deyib.

Daha sonra çıxış edən İSESCO-nun baş direktoru Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycri İSESCO-nun fəaliyyəti barədə və Azərbaycanda həyata keçirdiyi proqramlarla bağlı məlumat verib. İslam aləmində savadsızlığın kifayət qədər geniş yayıldığını deyən qonaq bildirib ki, müsəlman dünyasında təhsil ehtiyacı çoxdur. Azərbaycanda savadlılıq səviyyəsini yaxşı qiymətləndirən baş direktorun sözlərinə görə, bəzi müsəlman ölkələrində əhəlinin 45 %-i savadsızdır: "Bu göstərici ilə həmin ölkə inkişaf edə bilməz. Buna görə savadsızlığın aradan qaldırılması üçün yorulmadan çalışmalıyıq. Təhsil sahəsindəki siyasət inkişaf etdirilməli, təhsil ocaqları müasirləşdirilməli, alimlərə qayğı artırılmalı, elmi tədqiqatlar aparılmalıdır".

Sonda Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycri dünyada sülhün qorunmasında, xalqlar arasında dostluq əlaqələrinin möhkəmlənməsində böyük roluna, elm və təhsilin tərəqqisinə verdiyi dəstəyə görə "Bakı Dövlət Universitetinin dostu" adına layiq görüldü.

Bu il üçün təyin olunmuş limit dekabrın sonunda sıfırlanacaq - "Azəriqaz"

"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi abunəçilərə müraciət edib.

"Azəriqaz" İstehsalat Birliyindən "APA-Economics"ə verilən məlumata görə, Tarif (qiymət) Şurasının 22 dekabr 2016-cı il tarixli, 19 nömrəli qərarına uyğun olaraq 2017-ci ilin yanvar ayının 1-dən etibarən əhali qrupu üzrə istehlak olunan təbii qazın illik həcmi 1 700 kubmetr olan hissəsinin dəyəri 10 qəpiklə, 1700 kubmetrdən artıq istifadə olunan hər kubmetr qazın dəyəri isə 20 qəpiklə hesablanır.

Məlumatda deyilir ki, 2017-ci il üçün təyin olunmuş limit dekabr ayının sonunda sıfırlanacaq, 2017-ci ildə olduğu kimi, 2018-ci ilin yanvar ayının 1-dən etibarən əhali istehlakçılarının illik istehlak həcmi 1700 kubmetr (170 AZN) 10 qəpik tarifi ilə, illik istehlak həcmi 1700 kubmetrdən (170 AZN) artıq olan hissəsinin hər kubmetri isə 20 qəpik tarifi ilə hesablanacaq. Həmçinin Smart ITRON məişət qaz saygaclarından istifadə edən əhali istehlakçılar üzrə 1700 kubmetr limit 01.01.2018-ci il tarixdən başlayaraq smart-karta aparılan ilk ödəniş əməliyyatından etibarən hesablanacaq.

İstehsal Birliyi tərəfindən qeyd edilib ki, cari il ərzində abonentlərin istehlak etdikləri təbii qazın monitorinqi aparılıb və məlum olub ki, mexaniki qaz saygacı ilə təmin olunan abonentlərin 20%-i ayrılmış illik limiti keçib.

"Azəriqaz" İB istifadə olunmuş təbii qazın uçotunun aparılması və istehlakçıların məlumatlandırılması məqsədilə bildirir ki, dekabr ayının sonundan etibarən 2017-ci il üçün nəzərdə tutulmuş limit başa çatdırılacaq və növbəti il üçün limitin hesablanmasına start verəcək. Odur ki, hesabatların vaxtında aparılması məqsədilə, saygacın göstəricilərinin tam oxunması və bildirişlərin paylanması üçün "Azəriqaz" İB-nin əməkdaşlarına şərait yaradılması istehlakçılardan xahiş olunur.

Fazil Məmmədovun vergilər naziri postundan çıxarılmasından sonra onun yaxın çevrəsindən olan digər məmurların da eyni aqibəti yaşaması zaman məsələsidir. Təcrübə göstərir ki, F.Məmmədov kimi özünü gözdən salan məmurlar tutduqları vəzifədən uzaqlaşdırıldıqdan sonra onlara yaxınlıqlarına görə vəzifə alan qohum-dostları da tədricən öz mövqelərini itirirlər.

Sabiq nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun təmsalında biz bunun əyani şahidi olmaqdayıq. Onun vəzifəsini itirməsindən sonra yaxın çevrəsinə daxil olan və müxtəlif dövlət orqanlarında yüksək vəzifə tutan şəxslər də yavaş-yavaş postlarını itirirlər. Eyni aqibətlə Fazil Məmmədova bağlı məmurların da üzleşəcəyi artıq heç kimdə şübhə doğurmur. Xüsusilə vergilər kimi strateji və qeyri-qanuni gəlir imkanları son dərəcə geniş olan bir sahənin başçısı olaraq F.Məmmədovun 4,5 milyard dollara yaxın vəsaitin ölkədən çıxarması faktının gündəmə gəlməsindən sonra sabiq nazirin özü və yaxın çevrəsi üçün böyük təhlükəni yarandığını söyləmək mümkündür.

Heç kimə sirr deyil ki, vergi sistemində korrupsiya, sahibkarların incidilməsi, vergi yükünün qəsdən şişirdilərək onların rüşvət verməyə sövq edilməsi kimi hallar geniş yayılmışdı. İş o yerə çatmışdı ki, sahibkarlar qanuni vergilərini ödəyərək fəaliyyət göstərməkdənsə, rüşvət verib qanunsuz fəaliyyət göstərməyə üstünlük verirdilər. Vergi orqanlarının "payını" verməyən sahibkar bərsində dərhal istintaq başladılır, yaxud yüz cür bəhanələrlə məhkəməyə verilir. Təsadüfi deyil ki, Ali Məhkəmə bu yaxınlarda statistikanı açıqlayaraq, vergi orqanlarından şikayət edənlərin böyük əksəriyyətinin məhkəmə prosesindən qalib ayrıldığını elan etmişdi. Bu, ən üst məhkəmə qurumunun vergi orqanlarının qanunsuz iddialarını rədd etməklə sahibkarların, sadə vətəndaşların hüquqlarının bərpa olunmasına yardım göstərməsi ilə yanaşı, həm də vergi sistemindəki durumu ortaya qoyan bir faktdır.

Zaman keçdikcə, F.Məmmədovun 17 il ərzində vergi sistemində rəhbərlik edib, bu sistem vasitəsilə əldə etdiyi milyardlarla manatı tək xərcləmədiyi üzə çıxır. Məlum olur ki, sabiq nazir Azərbaycandan nə az, nə çox - düz, 4,5 milyard manatı çıxarmağa nail ola bilib. Bu zaman ona yardım edənlər də olub ki, onlardan birinin də yeznesi, Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xaləddin İsgəndərov olduğu

lərdə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısı Aparatının Ərazi idarəetmə orqanları ilə iş şöbəsinin böyük referenti vəzifəsində, 2003-2012-ci illərdə Vergilər Nazirliyinin 11 sayılı və 14 sayılı Ərazi Vergi İdarələrinə, Bakı şəhəri Vergilər Departamentinə, Vergilər Nazirliyi yanında Xüsusi re-

hadisəsidir. Həmin vaxt icra başçısı yanan binaya çəkilən üzlüklərlə bağlı mərkəzi dövlət qurumlarının rəy verdiyini açıqlamaqla məsuliyyəti boynundan atmağa çalışdı. Yəni də nazir qaynının sayəsində günahı onun keçmiş müavininin üzərinə atmağa nail ola bildi. Halbuki rayon ərazisində nəinki 16 mərtə-

Xaləddin İsgəndərov özü ilə bağlı ən pis aqibətə hazırlaşır

Binəqədinin icra başçısına və Fazil Məmmədova məxsus olduğu bildirilən qoşa villaların satışa çıxarıldığı deyilir; həbs və əmlakının müsadirəsi də istisna deyil

deyilir.

Xatırladaq ki, Binəqədi Bakı şəhərinin böyüklüyünə və əhali sayına görə 2-ci rayondur. Rayon ərazisində yaşayan daimi əhəlinin sayı 263 100, faktiki əhəlinin sayı isə 400 000 nəfərə yaxın təşkil edir. Rayonun inzibati ərazisində 5 qəsəbə - Rəsulzadə, Biləcəri, Binəqədi, Xocasən, 28 May qəsəbələri, 4 mikrorayon - 6, 7, 8 və 9 mikrorayonlar mövcuddur.

Və bu rayonda icra hakimiyyətinin qanunsuzluqları ilə bağlı vətəndaş narazılıqları həmişə yüksək olub. Ölkə mətbuatında X.İsgəndərovun qanunla bir araya sığmayan fəaliyyətləri barədə məlumatlar müntəzəm olaraq dərc edilərsə də, illər boyu məhz qayni olan vergilər nazirinin sayəsində ona toxunulmayıb. Tərcümeyi-halından görünür ki, X.İsgəndərovun vəzifə yüksəlişi məhz F.Məmmədovun nazir təyinatından sonra başlayıb. 2000-ci ilədək ticarətçi, müəssisə rəhbəri olan icra başçısı 2001-2003-cü il-

jimli Vergi Xidməti Departamentində müxtəlif rəhbər vəzifələri tutub. Bu, X.İsgəndərovun adi ticarətçidən icra başçısı vəzifəsinə necə gedib çıxdığını göstərən, bu yüksəlişdə qaynının dəstəyindən geninə-boluna yararlanmasından xəbər verir. Bu yararlanma hər sahədə özünü göstərmiş: mətbuatda gedən məlumatlardan aydın olur ki, Binəqədi rayonu ərazisində bir toyuq hini belə başçının haqqı ödənilmədən inşa olunmur. Hər tikili üçün xüsusi məbləğlər müəyyənləşdirilib: birmərtəbəli evlərin qiyməti ayrıdır, avtomobil qarajının ki ayrı, 2 və daha çox mərtəbəli evlərin ki ayrı. Lakin bu haqq X.İsgəndərovun Binəqədi ərazisində özü və qayni üçün tikirdiyi qoşa villalara aid olmayıb.

X.İsgəndərovun cəzadan yayınmağı bacardığı ən ağır iş, əlbəttə, 2015-ci ilin mayında rəhbəri olduğu rayonun ərazisindəki binada baş verən və 15 nəfərin ölümünə səbəb olan dəhşətli yanğın

bəli böyük bir binanın başdan ayağa üzünməsi, heç bir metr yola yeni asfaltın salınmasının belə başçının məlumatı olmadan aparılmasının qeyri-mümkün olduğu hamıya aydındır.

Yanğın cinayətindən əlavə, X.İsgəndərovun adının nazir qayni ilə birlikdə ölkədən xaricə pul çıxarılmasında da hallanması icra başçısının durumunun heç də ürəkəçən olmadığından xəbər verir. Artıq X.İsgəndərovun himayədar vəzifədən alınmış, özünün azadlıqda qalmaq istəməyəcəyi sual altındadır. Ehtimallar daha çox tezliklə F.Məmmədovun topladığı varidatdan, hətta azadlığından belə məhrum olacağı istiqamətlidir. Bu ehtimallar doğrularsa, aydın məsələdir ki, onun yaxın çevrəsindəki adamlar da prosesdən kənardə qalmaqdadır.

Vəziyyətin əvvəlki kimi olmadığını elə X.İsgəndərovu da davranışları ilə nümayiş etdirir: mətbuatın yazdığına görə, daha onun rayon ərazisində hərəkəti 5-6 məşinlə müşayiət edilmir. Heç ailəsinə də əvvəlki sayda mühafizəçi ayırmır. Hətta ona və F.Məmmədova məxsus olduğu deyilən, Binəqədidə yerləşən məşhur qoşa villaların da satışa çıxarıldığı deyilir. Məlumatla görə, başçı yalnız vəzifədən alınmaq deyil, həbs və əmlakının müsadirə olunması variantlarını belə gözaltına alaraq hərəkət edir. Bu isə icra başçısının yaxınlaşmaqda olan təlatümlərə indidən hazırlaşmağa çalışmasından xəbər verir.

□ TURQU, "Yeni Müsavat"

Böyük ABŞ-in cırtından müttəfiqləri - Palau, Nauru, Toqo

Khalid KAZIMLI

Bir siyasət adamı 200 ilin div ABŞ-ni haralardan haralara gətirdi... Dünya da mat qalıb, amerikalılar özləri də.

Reyqan dönəminin axırlarında dünyanın şəriksiz ağasına çevrilən, BMT üzvü olan dövlətlərin yüzə 90-na söz keçirən ABŞ-in bu gün BMT-də 9 müttəfiqi var.

Prezident Donald Trampın Yerusəlim\Qüds şəhərinin İsrailin paytaxtı kimi tanınması qərarının əleyhinə BMT üzvlərinin 128-i səs verib. 35 ölkə bitərəf qalıb, 20 dövlət isə, ümumiyyətlə, səsvermədə iştirak etməyib və "nə şiş yansın, nə kabab" taktikası seçib.

Cəmi 9 ölkə isə Trampa, ABŞ-a qahmar çıxıb. Bunlar da hansı ölkələrdir, bir baxaq: ABŞ, İsrail, Qvatemala, Honduras, Marşall adaları, Toqo, Nauru, Palau, Mikroneziya...

Göründüyü kimi, bu siyahıda cəmi iki ciddi dövlət var - ABŞ və İsrail. Daha iki ölkənin (Qvatemala və Honduras) adı isə az-çox haralardasa, məsələn, beynəlxalq idman yarışlarında səslənib, ən azı hansı qitədə yerləşdiyi bilinir.

Marşall adaları, Toqo, Nauru, Palau və Mikroneziyanın harada yerləşdiyini, kimlərlə qonşu olduğunu, hətta bu adda dövlətlərin mövcud olub-olmadığını dünya ictimaiyyətinin 99,9 faizi bilmir. Bunlar qəbilə dövlətləridir, ABŞ-in minlərlə şəhər və qəsəbələrindən biri boydadırlar. Ancaq belə anlaşılır ki, onlar bu gün ABŞ kimi nəhəng dövlətin müttəfiqləridir və ABŞ-in onlara ehtiyacı varmı.

ABŞ-in ənənəvi müttəfiqlərindən olan İngiltərənin, Kanadanın, Avstraliyanın, habelə 2-cü dünya müharibəsindən sonra daima bir cəbhədə yer aldığı Fransanın, Almaniyanın, Belçikanın, İtaliyanın, İspaniyanın, Hollandiyanın bu siyahıda olmaması göstərir ki, Trampın qərarı heç də optimal və obyektiv bir qərar olmayıb.

Səudiyyə Ərəbistanı, BƏƏ və Misir kimi Amerikapərəst dövlətlərin "doqquzluq"da olmaması isə yalnız o səbəbdən baş verməyib ki, nifaq alması rolunda "ərəb məsələsi"dir, yoxsa adları çəkilən dövlətlər ABŞ-in yanında olmamağa cəsarət etməzdilər.

Rusiya, Çin, Venesuela, İran, Şimali Koreya, Kuba kimi dövlətlər isə dünyada nə baş versə, versin, məsələ nə olursa, olsun, fərqi yoxdur, mütləq ABŞ-a qarşı olacaqlar.

İndi bu hadisəni ABŞ-in "tarixi məğlubiyyəti" kimi qələmə verənlər var. Bu yanlışdır. ABŞ-in təklənməsindən söhbət gedə bilməz. Çünki bu, yalnız Fələstin-Qüds\Yerusəlim-İsrail məsələsində baş verən təklənmədir. Sabah ABŞ-in, eləcə də bir çox dövlətlərin ümdə maraqlarına təhlükə yaranarsa, qüdrətli dövlətlərin tam əksəriyyəti ABŞ-in ətrafında sıx birləşəcəklər.

Hadisəni Türkiyənin qələbəsi kimi vermək də düzgün deyil. Bu da epizodik qələbədir. Futbolda bir oyunçunun rəqibindən topu alması, dribling edərək, qapıya zərbə endirməsi, hətta qol vurmaması hələ qələbə qazanmaq deyil. Oyunun nəticəsinə baxmaq lazımdır. ABŞ-İsrail-Fələstin-ərəb dövlətləri-Türkiyə oyununun nəticəsi isə hələ bəlli deyil, oyun yeni başlayıb, qarşıda vaxt çoxdur.

Bununla belə, prezident Donald Trampın xarici siyasətdə ard-arda buraxdığı səhvlər ondan xəbər verir ki, gedişat bu cür davam etsə, ABŞ dünya hegemonu statusunu tamamilə itirəcək və gerçəkdən də təklənəcək.

Bu dövlət Şimali Koreya ilə müharibə həddinə gəlib, Türkiyə ilə dostluq, müttəfiqlik bütəsinin yerində "mehriban düşmən"lik münasibəti bərqərar olunub, Rusiya ilə münasibətlərinin hansı müstəvidə olduğu anlaşılırmı, Çinlə açıq-aşkar şiddətli çəkişməyə girişib, Fransa və Almaniya ilə münasibəti soyumaqdadır, İngiltərə ilə əvvəlki kimi mehriban deyil və sair və ilaxır.

Bəzən belə iddialar səslənir ki, guya ABŞ-in yeni dünya siyasəti strategiyasını əslində ölkənin "dərindən dövləti", analitik institutları müəyyənləşdirir və Trampın xarici siyasət komandasının bu siyasətə təsiri azdır. Yaranmış durum, gedən proseslər isə əksini göstərir.

Heç inanmaq olmaz ki, həmin analitik institutlar bir qüdrətli dövlətin xarici siyasətinin bu qədər bərbad yeridilməsini görsünlər və ona seyrçi mövqə tutsunlar.

Serişsizliklər, yanlışlıqlar o qədər barizdir ki, bunun "dərindən dövlət" in yox, "dayaz düşüncə"lərin məhsulu olduğu birmənalı şəkildə ortadadır. Kimsə deyə bilər ki, nə bilirik, bəlkə yeni dünya düzenində ABŞ-a elə bu lazımdır.

Xeyr. Heç bir dövlət dünyanın siyasi arenasında Toqo, Palau, Nauru, Mikroneziya kimi qəbilə dövlətlərindən müttəfiqlik dəstəyi umacaq qədər nüfuzdan düşmək istəməz. Bu faydalı və perspektivli durum deyil.

Göyçayda məktəb direktorunun müəmmalı özünəqəsdı

Daha bir direktor isə infarktdan öldü; prokurorluq intihar həddinə çatdırma maddəsi ilə cinayət işi başlayıb

Dekabrın 21-də Göyçay rayonunda məktəb direktoru Akif Qəribovun intihara cəhd etməsi müzakirələrə səbəb olub. Sosial şəbəkələrdə yayılan iddialara görə, direktor ondan yüksək məbləğdə pul tələb olunduğuna və bu məbləği verə bilmədiyinə görə özünə qəsd edib.

Məsələyə aydınlıq gətirmək üçün "Yeni Müsavat"ın əməkdaşı Göyçay Rayon Təhsil Şöbəsi ilə əlaqə saxlayıb. Qurumdan bildirilib ki, hadisə ilə bağlı bütün məlumatlar Təhsil Nazirliyinə göndərildiyi üçün mətbuat üçün açıqlama olmayacaq: "Nazirliyin özü saytlarında açıqlama yerləşdirəcək. Başqa heç nə deyə bilmərik".

Təhsil Nazirliyinin İctimaiyyətə əlaqələr sektorunun müdiri Cəsarət Valehov da olayın cinayət işi olduğunu, bunun üçün də nazirliyin açıqlama verməyəcəyini bildirib:

"Eldar Sultanov da (Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinin rəhbəri) bildirdi ki, olayla bağlı cinayət, özünü öldürmə həddinə çatdırma maddəsi ilə cinayət işi açılıb. Ona görə də sifət cinayət işi olduğu üçün bu məlumat bizim üçün kifayətdir. Yalnız araşdırma aparıldıqdan sonra detallar məlum olacaq".

Cəsarət Valehov direktorun pul tələbinə görə özünə qəsd etməsi ilə bağlı yayılan iddiaları şayiə adlandırıb:

"Bütün bunlar şayiələrdir. Bildiyiniz kimi, iddialar, şayiələrlə iş araşdırılır. Bəlkə kimsə ona xəsarət yetirib və ya sui-qəsd edib? Mətbuat da sosial şəbəkələrdə yayılan

məlumatların əsirinə çevrilib".

Xatırladaq ki, məktəb direktoru Akif Qəribov dekabrın 21-i axşam saat 21:30 radələrində Göyçay şəhərinin Heydər Əliyev prospektində yerləşən 9 sayılı orta məktəbin qarşısında qolunun şah damarını kəsərək intihara cəhd edib. Çoxlu qan axması səbəbindən huşunu itirərək yerə yıxılan A.Qəribov təcili yardım stansiyasının avtomobili ilə Göyçay rayon Mərkəzi Xəstəxanasının cərrahiyyə şöbəsinə çatdırılıb. Əməliyyat olunan direktorun hazırda vəziyyəti ağır olaraq qalır. Rayon sakinlərinin məlumatına görə, uzun illərdir ki, məktəb direktoru işləyən Akif Qəribov ondan yüksək məbləğdə pul tələb olunduğu üçün və pulu verə bilmədiyinə görə özünə qəsd edib.

Göyçay rayonunda daha bir məktəb direktoru isə ürək tutmasından dünyasını dəyişib.

APA-nın yerli bürosunun xəbərinə görə, rayonun Çayaxı kənd tam orta məktəbinin direktoru, 1954-cü il təvəllüdü Mübariz Şamilov iş otağında infarkt keçirib.

O, Göyçay rayon Mərkəzi Xəstəxanasına çatdırılıb. Vəziyyəti ağır olan direktor üçün tibbi yardımdan sonra müalicə üçün Bakı şəhərinə aparılıb da, orada dünyasını dəyişib.

Məktəb direktoru Mübariz Şamilovun maddi cəhətdən sıxıntısının olduğu, bu səbəbdən də bir müddətdir, özünü narahat hiss etdiyi bildirilir.

✉ **Xalidə GƏRAY**

Azərbaycanlı gənc ixtiraçının qurğusunun hazırlanması üçün 20 min dollar lazımdır

"Hindistanda keçirilən Qlobal Sahibkarlıq Sammitində (GES) iştirakımız uğurlu oldu. Hindistanlılar çox mehribandırlar".

Bunu "Report"a GES-də iştirak edən ABŞ prezidenti Donald Trampın baş müşaviri və qızı İvanka Trampı heyran qoyan azərbaycanlı gənc ixtiraçı Reyhan Camalova deyib.

Onun sözlərinə görə, özünün ixtira etdiyi "Rainergy" qurğusu tədbirdə iştirak edən investorların marağına səbəb olub və artıq bir sıra təkliflər də alıb: "Hindistan özü də yağışlı ölkə olduğu üçün Hindistan sahibkarları da bu layihəyə çox böyük maraq göstərdilər. Mən orda da dedim ki, bu layihənin həyata keçirilməsi üçün 20 min dollar lazımdır. Investorlar da bildirdilər ki, bu o qədər də böyük məbləğ deyil. Mənə Azərbaycandan da təkliflər gəlib. Sadəcə, təklifləri dəyərləndirib danışıqlar aparmaq qalıb".

R.Camalovanın mentoru Leyla Tağızadə isə bildirib ki, hazırda investorların cəlbə üçün iş gedir. O, Azərbaycan dilində olan layihənin rus və ingilis dillərinə tərcümə ediləcəyini də vurğulayıb.

Xatırladaq ki, azərbaycanlı gənc Reyhan Camalovanın ixtira etdiyi "Rainergy" qurğusu ilə yağış suyundan elektrik enerjisi almaq mümkündür.

"Azərbaycanda gələcəyin ixtisasları nə ola bilər, bu haqda düşünən yoxdur"

Mələhət Mürşüdlü: "20-30 il sonra bu gün mövcud olan ixtisasların çoxuna ehtiyac olmayacaq"

"Azərbaycanda orta ixtisas təhsilli şəxslərə olan ehtiyac azalır". Bunu "Əmək bazarı: islahatlar və perspektivlər" mövzusunda keçirilən konfransda əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov deyib.

O bildirib ki, hazırda daha yüksək səviyyədə təhsil alan, ixtisaslı kadrlara ehtiyac var: "Ölkədə əmək ehtiyatlarının keyfiyyət tərkibini müəyyən edən əsas məsələlərdən biri də təhsil və ixtisas səciyyəsidir. 2010-cu ildən başlayaraq əmək miqyası üçün kvota sistemi tətbiq olunmağa başlandı. Kvotanın tətbiqi ilk növbədə ixtisaslı kadrların Azərbaycana cəlb edilməsi, eləcə də ölkə daxilindəki əmək resurslarından maksimum səviyyədə, daha geniş istifadə olunmasına və onların ixtisasının artırılmasına diqqət yönəldilməlidir".

S.Müslümov qeyd edib ki, nazirliyin "Əmək müqaviləsi bildirişi üzrə elektron informasiya" sistemində qeyd alınmış müzdü işçilərin 37,5 faizi ali təhsilli, 37,5 faizi orta təhsillidir, 22,3 faizi orta ixtisas təhsillidir.

Kollec məzunlarına tələbatın azalması ölkədə bu təhsil ocaqlarında ixtisas sahibi olan-

ların gələcəkdə işlə təminatında problemlər yaşayacağını düşünməyə əsas verir.

Maraqlıdır, orta ixtisaslı gənclərə tələbatın azalması kolleclərin bağlanması və ya azaldılmasına gətirib çıxara bilərmi?

Azad Müəllimlər Cəmiyyətinin sədri, təhsil eksperti Mələhət Mürşüdlü bunu bütün kolleclərə şamil etməyin düzgün olmadığını dedi: "Araşdırma aparmaq lazımdır ki, Azərbaycanın əmək bazarında hansı ixtisaslara, peşələrə ehtiyac var? Və doğrudanmı orta ixtisas peşələrinin bu ixtisaslara ehtiyacı var. Yoxsa birdən-birə və kor-təbii şəkildə bu məktəbləri bağlamaq da olmaz. Bunun bir əsası olmalıdır. Əsaslandırılmalıdır ki, bu ixtisaslara əmək bazarında ehtiyac yoxdur. Əgər doğrudan da ehtiyac yoxdursa, yaxud da kadr hazırlığı çoxluq azalması ölkədə bu təhsil ocaqlarında ixtisas sahibi olan-

orta ixtisas təhsili verir, ali təhsil vermir. Bizim orta məktəb məzunlarının hamısının ali təhsil almaq imkanları da yoxdur. Bir çoxları ali təhsilə bilik səviyyəsi çatmasa da, istəyir ki, orta ixtisas təhsili alsın. Düşünürəm ki, onun təhsil almaq haqqının qarşısının alınması qanunlarımızda zidd olan bir şeydir. Sözsüz ki, elə ixtisaslar var ki, orada doğrudan da kollec məzunlarına ehtiyac yoxdur. Burada mütləq ali təhsillə mütəxəssis lazımdır.

Məsələn, riyaziyyat, xarici dillər, ibtidai sinif və ümumiyyətlə, bütün ixtisaslar üzrə müəllim ixtisasları var. Düşünürəm ki, müəllim ali təhsillə olmalıdır. Bu, dünya təcrübəsində də belədir. Məsələn, Finlandiya orta məktəblərində magistraturanı bitirənlər ancaq orta məktəblərdə müəllim etmək hüququ qazanırlar. Demək, zaman dəyişib, tələblər başqadır. Fikrimcə, müəllimlik ixtisası üzrə müəyyən fənlər var ki, bunlar üzrə ali təhsilli

caq. Bu haqda düşünən yoxdur. Mən özüm də Azərbaycanın əmək bazarına hansı ixtisaslar lazım olacaq, onu bilmirəm. İstər elmdə, istərsə də kənd təsərrüfatında, iqtisadi həyatın bütün sahələrində, sosial həyatımızda dünya çapında gedən dəyişiklikləri izləyir və bilirik. Azərbaycanın əmək bazarına bu hansı dəyişikliklərlə təsir edəcək, 10-15 ildən sonra hansı ixtisaslara ehtiyac olacaq biz bunu müəyyən etməli, bilməliyik ki, strateji planımız olsun. Təəssüf ki, bu istiqamətdə heç bir araşdırma və düşüncələr yoxdur".

Xatırladaq ki, bu gün dövlət və qeyri-dövlət əyani ümumi təhsil müəssisələrində işləyən ingilis dili müəllimlərinin 21,6 faizi orta ixtisas təhsillidir. Orta ixtisas təhsili ilə dərs deyən müəllimlərin siyahısında 2-ci yerdə informatika müəllimləri dayanır. Orta məktəblərdəki informatika müəllimlərinin 8,9 faizi orta ixtisas təhsili ilə bu fənni tədris edir. Biologiya müəllimlərinin 2,6 faizi, rus dilində dərslər keçirilməyən məktəblərdə (siniflərdə) dərs deyən rus dili və ədəbiyyat müəllimlərinin 1,9 faizi, rus dilində dərslər keçirilən məktəblərdə (siniflərdə) dərs deyən rus dili və ədəbiyyat müəllimlərinin 1,5 faizi, ana dili və ədəbiyyat müəllimlərinin 1,3 faizi orta ixtisas səviyyəsindədir. Ümumilikdə 2016-cı ildə Azərbaycanın orta məktəblərində 155448 müəllim çalışıb ki, onların da 77,9 faizi qadındır. Müəllimlərin 20,3 faizi pedaqoji orta ixtisas təhsilli olub.

M. Mürşüdlü 20-30 ildən sonra bu gün mövcud olan ixtisasların bir çoxunun tamamilən sıradan çıxacağını bildirdi: "Dünyada belə bir tendensiya gedir, gələcəyin yeni ixtisasları formalaşır. Azərbaycanda gələcəyin ixtisasları nə ola bilər, bu haqda düşünən yoxdur. 20-30 ildən sonra bu gün mövcud olan bəzi ixtisaslar tamamilən sıradan çıxacaq. Onun yerini isə başqa ixtisaslar alacaq. Ona görə də bunun araşdırılması lazımdır ki, bizə 15-20 ildən sonra hansı ixtisaslara ehtiyac ola-

✉ **Günəl MANAFLI**

Azərbaycanda prezident seçkilərinin 2018-ci il oktyabrın 17-də keçiriləcəyi ilə bağlı xəbər yayılıb. Belə ki, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Kollegiyasının 2017-ci il 20 dekabr tarixli 18 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş 2018-ci ilin İş vaxtı norması və İstehsalat təqvimində bildirilir ki, Seçki Məcəlləsinin 8.2-ci maddəsinə əsasən səsvermə günü seçki (referendum) keçirilən ərazidə iş günü hesab olunmur.

Qeyd olunur ki, 2018-ci ilin iş vaxtı normasının hesablanması məqsədilə rəsmi elan olunanadək şərti olaraq 2018-ci ilin 17 oktyabr tarixi iş günü hesab edilməyən Azərbaycan prezidentinin seçki günü kimi nəzərə alınır. Artıq şərti də olsa, gün bəllidir. Bəs müxalifət partiyaları seçkiyə hazırlaşarlarmı? Onların namizədləri kim olacaq?

ADP sədri Sərdar Cəlalov "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, seçki ilə bağlı situasiya aydın deyil: "Bilinmir seçki zamanında olacaq, yaxud da növbədənkenar seçkilər keçiriləcək. Bu məsələlər aydın olmadığı kimi, bizim seçkilərdə iştirakımızla bağlı məsələ də aydın deyil. Ola bilsin ki, hansısa müxalifət namizədini müdafiə edək, ola da bilsin hansısa namizədi müdafiə edək və sadəcə olaraq, seçkilərə ümumi bir müşahidəçi kimi qatılacaq. Yeni hələ ki formanı özümüz üçün müəyyənləşdirməmişik".

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə vurğuladı ki, may ayına qədər partiyanın qurultayı keçiriləcək: "Qurultayda namizəd də müəyyənləşəcək. Biz hər zaman siyasi təşkilat olaraq seçkilərdə iştirakı məqbul etmişik. Qurultayın da qərarından asılı olaraq seçkilərə münasibətimiz və namizədimiz müəyyənləşəcək".

VİP sədri Əli Əliyev hesab edir ki, seçkilər qeyd olunan gündən əvvəl keçirilə bilər:

"Bu gün də o qənaətdəyəm ki, ölkədə növbədənkenar seçkinin olma ehtimalı var. Dünən açıqlanan müddət Seçki Məcəlləsindən irəli gələn bir günün təyinatıdır. Bununla paralel, parlamentin müzakirəsinə bir həftə əvvəl növbədənkenar prezident seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı Seçki Məcəlləsinə müddəə daxil edilib. Həmçinin növbədənkenar seçkinin də müddəti 90 gündən 60 günə endirilib. Ona görə də növbədənkenar seçkinin keçirilmə ehtimalı qalır. Məncə, hakimiyyətin daxilində ciddi gərginlik olduğu üçün bu il seçki keçirilmədi. Bu gərginlik namizədin dəyişməsi, seçkinin nə zaman keçirilməsi məsələsinə imkan vermir. Köhnə qüvvələr hakimiyyətə nəzarətlərini, maliyyə dövriyyəsinə paylarını qoruyub-saxlamaq üçün hakimiyyətin bir qolunun islahatlara gətirməsinə maneə olurlar. Seçkinin keçirilmə vaxtına təsir göstərən amil həm də Rusiyada keçiriləcək seçkilərdir. Fikrimcə, Rusiyada 18 marta təyin olunan prezident seçkiləri Azərbaycan üçün növbədənkenar seçkilərin keçirilməsini vacib edir. Çünki Rusiya Azərbaycana ciddi təzyiq edir. Amerika-Rusiya münasibətləri isə bir qədər də gərginləşir. Gələn il Rusiyaya yeni sanksiyaların tətbiqi gözlənilir. Məsələ çox ciddi xarakter alır və Rusiya möhkəmlənmək üçün ətraf dövlətlərlə

Şərti seçki günü müəyyənləşdi: müxalif namizədlər kim olacaq?

Bəzi partiyalar seçkilərə hazırlığa başlasa da, bir qismi hələ də gözləmə mövqeyindədir...

Sərdar Cəlalov

İqbal Ağazadə

Əli Əliyev

Tural Abbaslı

münasibətlərini özünə uyğun formalasdırmağa çalışacaq. Bu baxımdan Azərbaycanda növbədənkenar seçkinin keçirilmə ehtimalı yüksək qalır. Ümumilikdə, biz bütün variantlara hazırlaşırıq".

Ağ Partiya lideri Tural Abbaslı da söylədi ki, seçkidə iştirak edəcəklər: "Seçkidə iştirakla bağlı qərar verən zaman növbədənkenar seçkiləri nəzərə almamışıdıq. Yeni biz elə seçkilərin oktyabr ayında olacağını ehtimal edərək, bu qərarı vermişdik. Seçkilərə hazırlıq istiqamətində də işlərimizi görürük. Partiya daxil strukturları hazırlayıq, PR məsələlərini müzakirə edirik.

İmzatoqlama mərhələsinə isə xüsusi olaraq hazırlaşırıq. Fikrimiz var ki, ən gənc namizəd olaraq da seçkilərdə iştirak edək. Hesab edirik ki, 1989-cu ilin hərəkat illərindən çıxan siyasilərlə yanaşı, yeni dönmənin, yeni simaları da cəmiyyətə təqdim olunmalı, iddialarını ortaya qoymalıdır. 20-25 ildir eyni namizədlər olduğu üçün artıq insanların da bu prosesə marağı qalmayıb. Ona görə də yeni ideoloji xətt, kampaniya kimi təqdim olunmaq niyyətindəyik. Güman edirəm ki, bizim kimi yeni üzvlər cəmiyyətə təqdim olunarsa, insanların da müxalifətə, siyasi proseslərə inamı artar.

Buradan səslənirəm ki, yeni siyasilər iddia qoyub, namizəd olsunlar".

Yeni AXCP-nin sədri Razi Nurullayev dedi ki, artıq ötən ildən seçkilərdə iştirak edəcəklərini müəyyənləşdiriblər: "Mənim də namizədliyim olacaq. Hazırda seçkilərə ciddi şəkildə hazırlaşırıq. Videoçıxışlar da hazırlayıb paylaşıırıq. Burada nələri necə görmək istədiyimlə bağlı artıq fikirlərimi dilə gətirməyə başlamışam".

Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseyn isə seçkilərdə namizədliyini verməyəcəyini söylədi.

KXCP sədrinin müavini Xəzər Teyyublu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, namizədliklə bağlı müzakirə aparmayıblar: "Hələ ki bizim partiyada namizədliklə bağlı məsələ müzakirə edilməyib. Hər hansı bir yekdil qərar da yoxdur. Məsələ müzakirə edilərsə və KXCP-nin seçkilərdə iştirakı lazım bilinsə, ölkədəki ictimai-siyasi vəziyyət qiymətləndirilməli, bundan sonra partiyanın ali orqanlarında qərar verilməlidir. Yalnız bundan sonra bəlli olacaq ki, KXCP ya namizədlə, yaxud da kimisə dəstəkləməklə, siyasi bloklara qoşulmaqla seçkilərdə iştirak edəcək. Bu isə hələ müzakirə edilməyib".

□ Əli RAİS, "Yeni Müsavat"

Müxalifət liderləri bitkoinə etibar etmir

Partiya sədrlərinin bitkoini olmasa da, bəziləri bu kriptovalyuta ilə bağlı prosesləri ciddi şəkildə izləyir

Dünyada ən çox danışılan mövzulardan biri də bitkoinidir. Belə ki, bitkoinin qiyməti bu il ərzində 2000 faiz artıb. Kriptovalyutaların bazar kapitalaşması 650 milyard dollara yaxınlaşır və gündəlik treyding həcmi isə 50 milyard dollardır.

Bəzi ekspertlər hesab edirlər ki, bitkoinə etibar etmək lazım deyil və qiymətinin bahalaşması çox davam etməyəcək. Lakin bunun əksini söyləyənlər də var.

"Yeni Müsavat" müxalifət partiyalarının sədrləri arasında belə bir sorğu keçirib: bitkoininiz varmı?

Suala cavab verən Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə bildirdi ki, bitkoini yoxdur: "Bitkoinim yoxdur və onun da etibarlı və ya etibarsız olduğunu deyə bilmərəm. Çünki bu sahə üzrə mütəxəssis deyiləm. Lakin onu qeyd etməyi lazım bilirdim ki, bitkoinə və ya online formada hər hansı bir əmlaka pul qoymaq kimi iştirakım da yoxdur. Ona görə də bu mövzu mənim üçün maraqlı deyil. Bit-

koin keçən həftənin əvvəlində 20 min, bu gün 13 min dollardır. Yeni bu qədər dəyişkən bir kursdur. Mənim də elə bir böyük vəsaitim yoxdur və yaxud da maliyyəçi deyiləm ki, bu məsələlərlə maraqlanıram. Gündəlik keçinən adamlar bu tipli maliyyə məsələlərinə sərmayə qoymurlar".

AXP sədri Pənah Hüseyn söylədi ki, bitkoini yoxdur.

ADP sədri Sərdar Cəlalov hesab edir ki, bitkoin beynəlxalq fırıldaq şəbəkəsinin oyunudur: "Bir zamanlar Azərbaycanda "muncuq düzme əməliyyatı" vardı. Camaatdan pul alıb, onlara muncuq verirdilər. Muncuğu düzəndən sonra onu aparıb, yerinə iki dəfədən çox pul alırdın. Bu proses o qədər genişləndi ki, ca-

maat növbəyə durdu. Muncuq satanlar da dedi ki, indi əlimizdə muncuq yoxdur, ancaq pulunuzu verin, gələndə sizi çağıracağıq. Sonra həmin şəxslər pulları yığıb aradan çıxdılar. Nə muncuğu olan pul ala bildi, nə də olmayan pulunu geri qaytarmağı bacarmadı. İndi bu bitko-

in də elə bir əməliyyatdır. Onun qiymətini o qədər qaldıracaq ki, insanlar bütün var-yoxunu bitkoinə qoyacaqlar. Zaman gələcək, bir günün içərisində bitkoinin qiyməti enəcək və hər kəsin pulu batacaq. Bu, qeyri-adi bir şey deyil. Əvvəllər də ayrı-ayrı müəssisə-

kiçik olan kriptovalyuta almaq istədim, ancaq buna da nail ola bilmədim. Çünki orada xeyli sayda hesablar açılmalı, proseslər görülməlidir. Bitkoini almaq elə də asan məsələ deyil".

Ağ Partiyasının lideri Tural Abbaslı da hesab edir ki, bitkoin etibarlı deyil: "Bitkoinim yoxdur və almaq niyyətində də deyiləm. Bitkoin elektron valyuta kimi ortaya çıxsada, kökündə heç bir təminatı yoxdur. Hətta ilk dəfə bitkoin proqramını yazan adamın da haqiqətdə olub-olmadığını da bilmirik. Belə bir qeyri-müəyyən proseslərə pul yatırmaq kimi adətəm yoxdur. Valyuta başqa bir məsələdir. Məsələn, bilirsən ki, qızıl ümumdünya valyutası sayılır. Yaxud da dövlətlərin əsginaz arxasında həmin dövlət dayanır. Bəs bitkoinin arxasında kim dayanır? O, sadəcə olaraq, bir proqramdır. Sabah onu ləğv etsələr nə olacaq? Düşünürəm ki, bu, böyük bir dələduzluq, insanların güvəncindən istifadədir. Doğrudur, burada böyük şirkətlər də iştirak edirlər. Ancaq daha çox global dələduzluq kimi xarakterizə edirik bunu. Ona görə də nə özüm əldə etmişəm, nə də kiməsə məsləhət bilmirəm ki, əziyyətlə qazandıqlarını bu kimi maliyyə sərgüzeştlərinə yatırıb itirsinlər".

VİP sədri Əli Əliyev də bildirdi ki, bitkoini yoxdur: "Doğrusu, buna əvvəldən çox pessimist yanaşırdım. Ancaq bitkoin son dövrlər maliyyə sahəsində xariqələr yaradıb. Onun kursu qısa müddət ərzində 400 dəfə artıb. Bitkonin maliyyə fenomeninə çevriləcəyini proqnozlaşdırırlar. Günbəgün bu fenomenin formalaşması da baş verir. Virtual alış-veriş baxımından gələcəkdə ticarətin genişlənməsi, virtual hesablaşmaların artması ilə bitkoinin də qiyməti qalxır. Birinci mərhələdə böyük dövlətlər buna pessimist yanaşsalar da, artıq belə deyil. Prosesləri izləyirəm".

Yeni AXCP-nin sədri Razi Nurullayev isə bildirdi ki, bitkoini almaq çox çətin bir prosesdir: "Bitkoinim yoxdur. Daha

□ Əli RAİS, "Yeni Müsavat"

Ziya Məmmədovun keçmiş müşavirinin köməkçisi intihara cəhd etdi

Rövşən Əhmədovun dərman içməsinə qarşı tərəfin vəkili şou hesab edir

Ziya Məmmədovun keçmiş müşaviri Çingiz Baxşıyevin şikayəti əsasında bir ildən çox həbsdə qalan, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 21 aprel 2017-ci il tarixli hökmü ilə bəraət alan və məhkəmə zalından azadlığa buraxılan Rövşən Əhmədov intihara cəhd edib. R.Əhmədovun ailə üzvlərindən biri "Yeni Müsavat"a deyib ki, o, məhkəmədə üzleşdikləri qanunsuzluqlara bu şəkildə etiraz edib: "Rövşən Əhmədov intihar etməzdən əvvəl məktub yazıb. Həmin məktubu 8-ci polis bölməsinin əməkdaşları götürüblər. Məktubunda yazmışdı ki, Çingiz Baxşıyevin özümə və ailə üzvlərimə qarşı təhdidlərə, oğlumun, qızımın anbaan izlənməsinə, hədə-qorxulara tab gətirə bilmirəm. Hüquq-mühafizə orqanları şikayətlərimə baxmır. Ona görə də həyatıma qəsd edirəm. Mənim ölümümdə günahkar Çingiz Baxşıyevdir".

Ailə üzvləri bildiriblər ki, Rövşən Əhmədov hazırda komadadır. Digər bir ailə üzvü isə virtualaz.org-a deyib ki, Rövşən Əhmədovu xəstəxanaya zorla çatdırıblar: "Rövşən intihar edəcəyini deyirdi. Elə cibindən tapılan məktubda da belə yazıb. Yazıb ki, yenə şərənib həbsxanaya getməkdənsə, ölsəm yaxşıdır. Gecə çoxlu həblər içib. Təcili yardımla xəstəxanaya güclə çatdırdıq. Hazırda vəziyyəti ağırdır. Çingiz hər yerdə deyirmiş ki, Rövşəni həbsxanaya saldırandan sonra Azərbaycan dan birdəfəlik gedəcək. Baxsın, görsün ki, adamı nüfuzdan salmaq necə olur".

Səbayel Rayon Polis İdarəsinin 8-ci polis bölməsindən bildirilib ki, 59 yaşlı R.Əhmədov dekabrın 21-də 01:07 radələrində ağır dərman zəhərlənməsi ilə Respublika Toksikologiya Mərkəzinə yerləşdirilib. Respublika Toksikologiya Mərkəzindən verilən məlumata görə, R.Əhmədov hazırda komadadır: "Güclü antidepressant həbləri - amitriptilin içib. Vəziyyəti ağırdır".

Qeyd edək ki, bəraət alaraq azadlığa çıxan R.Əhmədovun barəsindəki hökmdən zərərçəkmiş tərəf apelyasiya şikayəti verib. Bakı Apelyasiya Məhkəməsində hakim Əmir Bayramovun sədrliyi ilə altı aydan bəri davam edən məhkəmə prosesi yekunlaşmaq üzrədir. Ötən məhkəmə iclasında dövlət ittihamçısı R.Əhmədov barəsindəki bəraət hökmünün ləğv olunmasını və onun 10 il azadlıqdan məhrum edilməsini istəyib.

Ç.Baxşıyevin vəkili Ceyhun Yusifov deyir ki, baş verənlər Rövşən Əhmədovun növbəti şousudur: "Uzun çəkən məhkəmədə bir çox sübutlar təqdim etmişik. Hansı ki, onun suçu olduğunu ortaya qoyur. Bu cür vasitələrlə bizə təsir etməyə çalışır. Diqqəti başqa istiqamətə yönəldir. Öz cinayətini gizlədir. Rövşən Əhmədov qızıl-zinət əşyalarını hara xərclədiyi ilə bağlı bizdə olan sübutları gördüyündən bizi çəkəndirmək və ədalətli məhkəmə araşdırmasının qarşısını almağa çalışır. Nə vaxtdan 4 yuxu dərmanı atmaqla zərərçəkənin geri çəkilməsinə məcbur edirlər? Artistlik etməkdənsə qızilları qaytarsın".

Qeyd edək ki, Rövşən Əhmədov keçmiş nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun sabiq müşaviri Çingiz Baxşıyevin külli miqdarda əmlakını talamaqda və mənimsəməkdə təqsirləndirilib. O, Çingiz Baxşıyevə, qızları Fatimə İbrahimova ilə Sevil Baxşıyevaya ümumilikdə 800 min manat məbləğində maddi ziyan vurmaqda ittiham olunub.

İttihamla görə, Rövşən Əhmədov 2015-ci il sentyabr ayının əvvəllərində qohumu Çingiz Baxşıyevin ona etibar etdiyi 695 min manat, qızları Fatimə İbrahimovanın 50 min manat, Sevil Baxşıyevanın isə 55 min manat dəyərində müxtəlif çeşiddə qızıl-zinət əşyalarını, qızıl sikkələri, qızıl monetləri ələ keçirib. Ç.Baxşıyevin adı mətbuata evindən külli miqdarda qızıl-zinət əşyaları oğurlanan məmur kimi gəlib. Sabiq müşavir bu oğurluqda qohumu Rövşən Əhmədovu günahlandırır və ondan hüquq-mühafizə orqanlarına şikayət edib. Bundan sonra R.Əhmədovu həbs ediblər. R.Əhmədov ittihamı qəbul etmir, Çingiz Baxşıyevin "qara işlərinə" qol qoymadığı üçün həbs etdirildiyini bəyan etmişdi.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Eldar Mahmudov vəzifədən çıxarılandan sonra MTN-də illərlə bağlı qalan cinayətlərin nəhayət ki, yenidən araşdırılacağına ümidlər yaranı. Az keçmədi ki, illərlə bağlı qalan, Eldar Mahmudovun qeyri-rəsmi tapşırıqları əsasında bir kənara atılmış cinayət işlərinin qovluqları tozlu arxivlərdən çıxarılarq yenidən araşdırılmağa başlandı. Belə işlər sırasına "8-ci kilometr" bazarının yağmalanması və digər işləri də aid etmək olar. Amma Eldar Mahmudovun qeyri-rəsmi qadağa qoyduğu və bu gün də araşdırılmayan işlər də var.

di". Eldar Mahmudov vəzifəsini itirəndən sonra "Monitor" jurnalının baş redaktoru Elmar Hüseynovun qətli işində irəliləyiş olacağına da inam yaranmışdı. Elmar Hüseynov qətlə yetiriləndən sonrakı illər ərzində Eldar Mahmudovun 11 ilə yaxın rəhbərlik etdiyi Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi bu qətli işi ilə bağlı əməli addım atmadı. Halbuki qətdən sonra prokurorluq orqanları azad sözə yönəlmiş bu ağır cinayətin üstünün açılması üçün bir sıra mühüm addımlar atmışdılar. Qətdə dolayısı ilə iştirak etmiş Turqay Bayramov həbs edilmiş, killer dəs-

qətdən əvvəl qaldıqları ev, Azərbaycana qətl törədilən il yanvar və fevral ayında bir neçə dəfə gəlib-gətmələri bilinir. Onlar sonuncu dəfə Azərbaycanı 2005-ci il mart ayının 3-də səhər saat 8:24-də - Elmar Hüseynov qətlə yetirildiyi gecənin səhəri tərk ediblər. Təşkilatçılar və icraçılar haqda müfəssəl məlumatlar ortada ikən, baş redaktorun qətli niyə araşdırılmır? Bundan başqa, qətdən sonra üzə çıxan bir çox müəmmalar da araşdırılmamış qalıb.

Bu haqda ötən yazılardan birində qeyd etmişdik. Bir daha yazdıqlarımıza nəzər

duğunu ehtimal edirlər. Şəhər telefonu isə ancaq otaqlardan birində, xətt qırıldığı üçün işləməyib". Bundan başqa, qətlə yetirilən baş redaktorun həyat yoldaşı Ruşaniyyə Hüseynova da müsahibələrində telefonların işləmədiyine diqqət çəkib. Maraqlıdır ki, qətlə bağlı digər məqamlar araşdırılsa da, telefonların işləməməsi diqqətdən kənar qalıb. Necə olub ki, rabitədə 4-5 dəqiqəlik nasazlıq yaranıb? Bu, bir təsadüfdür, yoxsa yaxşı hazırlanmış qətl planının tərkib hissəsidir? Elmar Hüseynov öldürüldüyü gün onu yaşadığı binaya "Monitor" jurnalının kom-

Eldar Mahmudovun dövründə

bağlı qalan qanlı cinayətlər

ADNA terrorunu və Binəqədiddə yanan "bina işi"ni yenidən araşdırmaq zərurəti var, amma...

Belə işlər sırasında sabiq nazirin keçmiş həyat yoldaşı Yana Mahmudovanın, "Monitor" jurnalının baş redaktoru Elmar Hüseynovun qətli, Binəqədiddə "yanan bina işi"ndən 10-15 gün əvvəl Nərimanov rayonunda Hərbi Prokurorluqla üz-üzə binanın qəsdən yandırılması, Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasında baş verən terror olayı və digər işlər də var.

Eldar Mahmudovun keçmiş həyat yoldaşı Yana Mahmudovanın ölüm işi uzun illər geniş ictimaiyyətdən gizlin saxlanılıb. Eldar Mahmudov vəzifəsini itirəndən sonra bu haqda mətbuatda xəbərlər yayılıb. Həmin xəbərlərdə iddia olunub ki, Yana Mahmudovanı hazırda həbsdə olan MTN generalı Akif Çovdarov qətlə yetirib.

Həmin xəbərdə deyilirdi: "Təxminən 2006-cı ildə mən bu cütlüyün (Eldar Mahmudovla Akif Çovdarov nəzərdə tutulur - E.H.) daha bir cinayətinin izinə düşdüm. Söhbət Eldar Mahmudovun ilk həyat yoldaşı, milliyətcə ləzgi olan Yana Mahmudovanın qətlinə gedir. Yeri gəlmişkən, 1993-cü ildən onu heç kim axtarmır və Daxili İşlər Nazirliyində itkin düşmüş şəxslərin siyahısındadır. Amma dəqiq məlumat əldə etmişdim ki, Yana Mahmudova Akif Çovdarov tərəfindən qətlə yetirilib. Hüquq-mühafizə orqanlarındakı mənbələrim 2006-cı ildə bu məlumatı təsdiq etmiş-

təsinin 2 üzvü müəyyən olunmuşdu. Lakin cinayət işi prokurorluqdan alındı və MTN-ə ötürüldü. Bundan sonra istintaq yerində saymağa başladı, cinayətin üstü açılmamış qaldı. Halbuki Elmar Hüseynova qarşı törədilən cinayətin iştirakçıları və təşkilatçısı haqda da bu günə qədər təkzib olunmayan, lakin araşdırılıb-araşdırılmaması bəlli olmayan faktlar ortadadır. Məsələn, A.Çovdarovun bu qətlə təşkilatçısı olduğunu 2010-cu ilin yayında o zaman həbsdə olan jurnalist Eynulla Fətullayev gündəmə gətirmişdi. E.Mahmudov işdən qovulandan, Akif Çovdarov da daxil olmaqla onun komandasının üzvləri həbs ediləndən sonra bu cinayətin araşdırılacağına ümidlər yaranmışdı. Elmar Hüseynovun qətlinə icraçı kimi 5 Gürcüstan vətəndaşının adı keçir. Bunlar - Tahir Xubanov, Teymuraz Əliyev, Arçil Kasiya, Nuqzar Bolkvadze və Serqo Davridə bu məlumatı təsdiq etmiş-

salaq: "Məsələn, Elmar Hüseynova mənzilinin girişində açılan atəşlərdən sonrakı dəqiqələrdə onun evində telefon işləməyib. Yaxınlarının istifadəsində olan mobil telefonlardan da zəng etmək mümkün olmayıb. Bu məsələ qətdən 2 gün sonra AzadlıqRadiosunun efrində müzakirə olunub. Müzakirədə Azərbaycan parlamentinin vitse-spikeri Ziyafət Əsgərov, "Azadlıq" qəzetinin baş redaktoru Qənimət Zahid və o dövrdə "Monitor" jurnalının redaktor müavini olan Eynulla Fətullayev iştirak ediblər. Müzakirədə baş prokurorun müavini Ramiz Rzayevə istinadən bildirilib ki, istintaq ancaq mərhumun atası və xanımının qətl törədilən vaxt işıq, mobil və şəhər telefonunun qəsdən kəsilməsi barədə iddialarını araşdırıb. Həmin müzakirədən sitat: "Cənab Rzayevin sözlərinə görə, mobil və şəhər telefonu daim işləyib. Müstəntiqlər uzağı 4-5 dəqiqə rabitədə nasazlıq ol-

mersiya direktoru Zakir Rzayev gətirib. "Yolda Elmar mağazadan oğluna yoqurt aldı. Sonra binalarının qarşısında avtomobildən düşdü. Avtomobildən düşərkən "Zerkalo" qəzetinin müxbiri İbrahim (İbrahim Bayandurlu 2010-cu ildə vəfat edib) zəng etdi. O, İbrahimlə telefonla danışa-danışa binaya daxil oldu", - deyər qətdən sonra Zakir Rzayev bildirib. Deməli, Elmar Hüseynovun telefonu binaya daxil olana qədər işləyib. Qətdən dərhal sonra isə telefon sadəcə, ümumi şəbəkədən 5-6 dəqiqəliyə ayrılıb. Həmin 5-6 dəqiqədə killer dəstəsi ərazidən uzaqlaşdı. Sonradan telefonlar işləməyə başlayıb və çağırışla əraziyə təcili yardım, hüquq-mühafizə orqanları gəliblər. Hadisə yerindən 150 metr aralıda papaq və tapança aşkar edilib ekspertizaya təhvil verilib. Amma heç bir əl izləri olmayıb. Deməli, baş redaktorun qətlinə təsadüfi heç nə olmayıb. Qətl və ondan sonra baş verənlər telefonların nasazlıq üzündən işləməməsi versiyasına çox ciddi şübhələr yaradır.

Yana Mahmudovanın, Elmar Hüseynovun, Binəqədiddə bina yanğını zamanı dünyasını dəyişənlərin, ADNA-dakı terror olayı zamanı öldürülən və yaralananların qanı yerdə qalmamalıdır. Ən azından ona görə ki, gələcəkdə belə cinayətlər təkrar edilməsin...

□ E.HÜSEYNOV

“Aprel müharibəsi göstərdi ki, erməni ordusunun silahlanma və hərbi hazırlıq baxımından ciddi çatışmazlıqları var. Əgər Azərbaycan apreldə dayanmasaydı, o zaman hadisələrin necə inkişaf edəcəyini söyləmək çətin olardı”. Bunu erməni mediasına açıqlamasında rusiyalı politoloq Pavel Felgenhauer söyləyib. Felgenhauer tərəflər arasında müharibə başlayacağı təqdirdə Azərbaycanın qalibiyyət imkanlarının çox olduğunu deyib.

Ekspertin sözlərinə görə, Dağlıq Qarabağda son dövrlərdə gərginliyin azalması xarici qüvvələrin - Rusiya və ABŞ-ın təsirinin nəticəsidir. “Heç kimə, hətta Türkiyəyə də Qarabağ konfliktinin eskalasiyası lazım deyil. Gərginlik artanda aydın idi ki, konfliktin eskalasiyası davam edəcək, amma görünür, xarici qüvvələr tərəflərə təzyiqlər ediblər” - şərhçi bildirib. (axar.az)

Eyni zamanda Felgenhauer deyib ki, Ermənistan keyfiyyətli hərbi texnika baxımından çox geri qalır: “Ermənistan texnika sovetdən qalıb, Azərbaycan isə texnikasını İsraildə modernləşdirib. Azərbaycanın hərbi-texniki üstünlüyü əvvəlki kimi qalır. Bu üstünlük genişmiqyaslı müharibə zamanı Azərbaycanın imkanlarını artıracaq”.

Göründüyü kimi, xarici ölkələrin ekspertləri də Azərbaycanla Ermənistan arasında müqayisə apararkən işğalçının fəlakətə üz-üzə qala biləcəyini açıq mətnlə söyləyirlər. Bu günlərdə Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Movses Hakopyan apreldə döyüşləri ilə bağlı jurnalistlərin suallarını cavablandırarkən deyib ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri öz doğma torpaqları üçün hər an əməliyyatlara başlaya bilər. “Siz elə zənn etməyin ki, Azərbaycan Qarabağı tutmaq istəmir, onun arzuları daha genişdir. Qarabağı, Süniki (Zəngəzur-red.), vaxt gəldikcə İrəvanı tutmağı arzulayır” - deyər, erməni hərbiçisi bildirib...

Danişıklarda kritik fasilənin yarandığı bir müddətdə savaşa riskinin olduqca real olduğunu “Yeni Müsavat”a müsahibəsində general-leytenant Yaşar Aydəmirov da söylədi.

- Cənab general, son zamanlar erməni hərbiçiləri açıq şəkildə deyirlər ki, Azərbaycan nəinki Qarabağı, hətta İrəvanı geri qaytarmaq arzusundadır. Erməni generallarının bu kimi açıqlamaları şübhəsiz ki, səbabsiz deyil. Bununla Azərbaycanı qorxutmaq istəyirlər, yoxsa Rusiyadan, “Rus NATO”-sundan dəstək qazanmaq üçün bu taktikaya əl atıblar?

- Aprel döyüşlərindən iki il keçəndən sonra ermənilərin ağı başına gəlib ki, həqiqətən Azərbaycan ordusunun döyüş hazırlığı yüksək səviyyədedir. Ayıldılar ki, həqiqətən də Azərbaycan ordusu nəinki işğal olunmuş Qarabağ ərazilərini, həm də ötən əsrdə siyasi işğalla məruz qalmış Qərbi Azərbaycan ərazilərini azad etmək iqtidarındadır. Uzun müddət

edirlər. Belə məlumatlar da var ki, işğalçı ölkə Qarabağa yerləşdirdiyi hərbi qüvvələrin bir hissəsini Naxçıvanla sərhədə yerləşdirmək üçün geri qaytarıb. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Müasir orduya nə tələb olunursa, hansı atəş vasitələri

- Bununla belə bir təbliğat aparmaq istəyirlər ki, bizim orduda qadın polkovniklər də var. Ona demək lazımdır ki, Qafqaz adət-ənənəsinə görə, qadını döyüşə aparmırlar, namus-qeyrəti kişi qoruyur və müharibəyə də o gedir. Bu, er-

üzlənək, ordumuz bunu sakit qarşılamayacaq, cavabı olacaq. Bəs o halda necə?

- Gizli şəkildə, altdan-altdan ermənilərə dəstək verə bilərlər. Ancaq Qarabağ ərazisində belə bir risk etməzlər. Fakt budur ki, o vaxtlar ermənilərə kömək

- Cənab general, döyüş əməliyyatlarında fəsilə anlayışı nə dərəcədə aparıcı rol oynayır?

- Sözsüz ki, hər bir komandir qərar qəbul edəndə iqlim şəraitini, hansı fəsilin olduğunu, gecə, ya gündüzü nəzərə alır. Lakin müasir hazır ordunun tə-

Generalıdan müharibə anonsu

Yaşar Aydəmirov: “Savaş riski həddindən artıq yüksəkdir”

“Ermənistan nə etsə belə, bizim qarşımızda dura bilməyəcək”

aprel döyüşlərinin nəticələrini gizlətməyə çalışdılar. Amma indi erməni xalqını qorxutmaq üçün deyirlər Azərbaycan ordusu hər an hücumu keçə, torpaqları işğaldan azad edə bilərlər.

- Bu ehtimal nə dərəcədə ciddidir?

- Həqiqətən Azərbaycan hər an döyüşlərə başlaya bilər. Digər tərəfdən, Ermənistan yəqin ki, Rusiya və Qərblə ikili oyun oynayır. Bu kimi məlumatları tirajlamaqla onlara demək istəyirlər ki, bizə yardım etmirsiniz. Rəy formalaşdırmağa çalışırlar ki, burada böyük bir təhlükə var. Ya da NATO-ya üz tuturlar ki, “bizə kömək edin!” İri dövlətlərin də hamısının marağında budur ki, Qarabağda müharibə yenidən başlasın, Azərbaycan da torpaqlarını işğaldan azad etməsin. Yoxsa şans versəydilər, Azərbaycan heç kəsini yardımını gözləmədən torpaqlarını qısa müddətdə azad edə bilərdi. Çünki Azərbaycan ordusu yüksək səviyyəyə gəlib çatıb və məsələni qısa bir vaxtda həll etməyə qadirdir. Aprel döyüşlərində iki-üç bölmənin həmləsi zamanı gördünüz ki, düşmən ordusu necə sarsıldı. Bu döyüşlərdən sonra Ermənistan ordusunun yüksək rütbəli hərbiçiləri, silahlı qüvvələrin baş qərargah rəisini vəzifədən azad etdilər. Onlar vəziyyətin çox gərgin olduğunu bilirlər. Bir neçə bölmənin 3-4 günlük döyüşləri düşməni bu qədər sarsıdıbsa, görün böyük birləşmələrin hücumu olsaydı, nələr baş verərdi? Mən hələ bütün ordunu nəzərdə tutmuram.

- Eyni zamanda düşmən ölkədə Naxçıvan istiqamətindən ciddi zərbə vurulacağından ehtiyatlanırlar. Ermənistanın bəzi ekspertlər Qars müqaviləsinə xatırladıb Türkiyənin də hərbi əməliyyatlarda Azərbaycan ordusuna dəstək verə biləcəyini təşvişlə qeyd

ri, hərbi texnika lazımdırsa, onlar hamısı Naxçıvanda artıqlaması ilə cəmləndirilib. Erməni ordusu təkcə Naxçıvan ərazisində olan Ümumqoşun ordusu ilə bacara bilərmi, onun qarşısında dura bilərmi? Azərbaycan ordusuna kənarından heç bir kömək lazım deyil. Çünki Ümumqoşun Ordusu kifayət qədər silahlanıb, şəxsi heyət hər şeylə təmin olunub. Mən hələ Müdafiə Nazirliyinin birlik və birləşmələrini demirəm. Azərbaycan Respublikasının ordaki digər güc strukturlarının kifayət qədər sanballı və təmin olunmuş, döyüş qabiliyyətinə malik olan birləşmələri də öz sözünü çox kəskin formada deyə bilər.

- Ermənistan ordusunun komplektləşdirilməsində problem olması tələbələrini gücəndirən məhrum edilməsinə gətirib çıxarıb. Qarabağdakı müəyyən hissələrin Naxçıvan cəbhəsinə yönəldilməsi düşmən ölkə üçün nə vəd edir?

- Yaxşı heç nə vəd eləmir. Əgər bundan əvvəl Qarabağ istiqamətində bir neçə bölməmiz düşməne sarsıdıcı zərbə endiribse, bundan sonra qüvvələrin azlığı şəraitində işğalçı ölkə şübhəsiz ki, qarşımızda duruşu getirə bilməz. Üstəlik, Naxçıvan cəbhəsindən zərbələr endirilərsə, düşmən ölkə üçün fəlakətli vəziyyət yaranaçaq. Onlar nəinki tələbələrini, məktəb uşaqları, yaşlı adamları da orduya yığsalar, qarşımızda dayanmaq üçün lazım olan say tərkibini yığa bilməzlər. Fakt budur ki, Ermənistanın səfərbərlik ehtiyatları yoxdur.

- Bu günlərdə erməni general Todevasyan demişdi ki, Qarabağdakı hərbi hissələrdən birinə qadın komandir rəhbərlik edir. Son zamanlar erməni qadınların orduya cəlb olunması istiqamətində təbliğat aparırlar. Düşmən bununla nə demək istəyir?

“Düşmən qat-qat sarsıdıcı zərbələr alacaq, aprel döyüşlərindən böyük fəlakət və sarsılma olacaq”

mənilərin özləri üçün olan ucuz tryuklardan biridir.

- Qadınların orduya cəlb edilməsi əsgər çatışmazlığının da nəticəsi sayıla bilərmi?

- Sözsüz ki, onlarda əsgər çatışmır, çatması da deyil. Pulları da yoxdur ki, xaricdən müzdlular gətirsinlər. Ümumiyyətlə, ermənilərin müzdlü döyüşçüləri saxlamaq üçün pullarımı var? Hələ onlar sırada durmuş əsgərlərin maaşını vaxtında versinlər, hərbi texnika alsınlar... Hansı vəsaitlə alacaqlar? Ermənistan nə etsə belə, bizim qarşımızda dura bilməyəcək.

- Rusiyanın Ermənistanın hərbi qulluqçularının Azərbaycan-Ermənistan müharibəsinə müdaxiləsi mümkündürmü?

- Azərbaycan ordusu Ermənistan ərazisinə hücumu keçmir ki. Heç belə bir fikrimiz də yoxdur. Bizim rəhbərliyimiz dəfələrlə bəyan edib ki, biz işğal altındakı Azərbaycan ərazilərini azad etmək niyyətindəyik və bu ərazilər də bizə məxsusdur.

- Deyək ki, Naxçıvan cəbhəsindən erməni təxribatı ilə

ediblər. Lakin rəsmi şəkildə yox. O zaman elə bizim tərəfdə də döyüşənlər var idi. Amma ciddi şəkildə Rusiyanın müqaviməti ilə üzləşə biləcəyimizdən söhbət gedə bilməz.

- 2018-ci ildə savaş riski nə qədərdir?

- Mənim fikrimcə, savaş riski həddindən artıq yüksəkdir. Çünki məsələnin həlli uzana bilməz. Nə qədər uzanaçaq? Sadəcə, siyasi dairələrdə bu məsələ ilə bağlı qərar olmalıdır ki, Azərbaycan ordusu öz vəzifəsini yerinə yetirsin. Bu da artıq siyasi məsələdir, mən ora müdaxilə edə bilmərəm.

- Bu yazılarda Azərbaycanın gizli erməni işğalçılarının gülləsinə tuş gəldi və həlak oldu. Bu kimi təxribatlara cavabımız necə olmalıdır?

- Her an apreldə döyüşlərinin bir neçə misli şəkildə döyüş əməliyyatları başlaya və ordumu düşməne sarsıdıcı zərbə vura bilər. Amma budəfəki döyüşlər apreldə döyüşlərinə bənzəməyəcək, düşmən qat-qat sarsıdıcı zərbələr alacaq, aprel döyüşlərindən böyük fəlakət və sarsılma olacaq.

mənilə vecinə deyil, qərarın qışda, ya yayda verilməsinin fərqi yoxdur. Yeni bütün təminat varsa, heç bir fərqi yoxdur. Lap dekabrın 30-u olsun, yaxud yanvarda qar yağsın, Azərbaycan ordusu istənilən istiqamətdə hərəkət edəcək. Horadiz əməliyyatı da qışın oğlan çağında həyata keçirilmişdi...

- Ermənilər iddia edirlər ki, Ermənistan silahlı qüvvələri yaxın gələcəkdə öz kəşfiyyat imkanlarını genişləndirəcək və qonşu ölkələrin ərazisində “kosmik çəkilişlərin köməyi ilə” operativ kəşfiyyat aparacaq. Bu, nə dərəcədə realdır?

- (Gülür). Yavaş olsunlar! Soruşan gərəkdir, sizdə kosmik aparat var? Kosmik aparatlara malik olan dövlət Azərbaycanıdır, Ermənistan yox. Kiməsə yalvar-yaxar edib nələrə etmək istəyirlər. Onlar bizi vahiməyə salmaq, öz əhalisini sarkitləşdirmək üçün indi də kosmosdan yapışablər. Hələ bunlar ordudakı problemləri aradan qaldırınsınlar, sonra kosmik aparatdan dəm vursunlar...

□ Elşad PASASOY, “Yeni Müsavat”

Kiribatinin batması

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Sakit okeanda Kiribati adında balaca bir dövlət var. 33 atoll tipli adadan ibarətdir, bunun 20 dənəsində ümumiyyətlə yaşayış yoxdur. Oxucularımıza atollun nə demək olmasını da yüngülvari izah edim. Okeanda ucu sudan azca çıxmış vulkan zirvələri var. Bunun da üstündə mörncülər artıb çoxalırlar, adətən yarım dairə formasında bir quru parçası alınır. O qədər kövrək, okean səthindən elə az yuxarı qalxmış olurlar ki, yüngül dalğa gələndə bunun üstündən o yana bu yana keçir. Bir növ, atollu yaşamaq Binəqədi yolunda, yaxud Zabratda yağmur sezonunda yaşamaq kimi bir həyatdır. Şairlərin "uzaq yaşıl ada"-filan deyib şeir yazmağına baxmayın, bu uzaq adalar insan yaşayışı üçün çox çətindir. İcməli suyun yoxluğu, qida azlığı, iş-güc yox, sunami də gələndə Allah demir, peyğəmbər demir...

Qayıdaq Kiribatiyə, ümid edirik artıq orada yaşayışın necə olmasını təsəvvür elədiniz. Bir-iki statistik məlumatı da yazım, lap canlı olsun. Dövlətin adı bir az məzəli olaraq belə alınıb, çünki bunu kəşf edən avropalılar ora Gilbert adaları adı qoyubmuş. Yerli tayfalar isə Gilberti "Kiribati" kimi tələffüz edib bu cür də müstəqillik əldə ediblər. Kiribati dövlətinin ümumi ərazisi 812 kvadrat kilometrdir, təxminən bizim Ucar rayonu boyda edir (Ucar 830 kvadrat kilometrdir). Əhalisi isə 2010-cu ilin sayına görə 103 min nəfərdir, bu da düz Tərtərin camaatı qədər eləyir. Sözləşməsi, Azərbaycanlıdan Yerli xəyalı mərkəzi üzrə ox çəkib o tayda çıxsaq elə hardasa Kiribati tərəfə çıxarıq. Bəlkə bir az cənub-şərq tərəfə, ancaq bunun bizim temaya o qədər dəxli yoxdur.

Bəs axı tema nədir? Oxucular yəqin mənim artıq coğrafiyaşünaslığa keçdiyimi zənn edəcək, daha ayrı şeylərdən yazmağa imkan verilmədiyini düşünəcəkdir. Yox, o qədər də ölmədik, Cem Yılmazın sözü olmasın. Sadəcə, bu həftə Kiribati haqda oxuduğum bir faktdan əməllə sarsılmışam.

2003-cü ilin fevralında Kiribati camaatı Teburoro Tito adlı şəxsi prezident seçir. Bu, Tito-nun 4-cü prezidentliyi imiş. İlk dəfə 1994-cü ildə prezident seçilibmiş. Ölkə tarixində yetərincə nüfuzlu siyasətçi sayılır, misal üçün, global istiləşmə sayəsində dünya okeanında suyun qalxması, bunun Kiribatiyə təsirləri haqda BMT tribunəsindən çıxışlar edibdir. İndinin özündə yerli deputatxananın üzvüdür, partiyası da orda fraksiyaya malikdir və sairə. Nəsə, qayıdaq 2003-cü ilə, çünki məni sarsıdan əhvalat onda olmuşdur.

Yazdığım kimi, Kiribati camaatı 2003-cü ilin fevralında yenidən Teburoro müəllimə səs verib, prezident seçkisinə o, 52 faiz səs yığıb. Rəqibi isə 48 faiz. Ancaq heç bir ay keçməmiş, martda yerli deputatxana Teburoro yoldaşa impiçment qoyub işdən qovmuşdur, ayrı şəxsi prezident seçmişlər. Səbəb isə budur: sən demə, Teburoro prezident işlədiyi zaman hansısa Fransa şirkətinin təyyarəsindən ora-bura uçarkən yararlanıb, buna görə dövlət büdcəsindən ümumən 10 milyon Avstraliya dolları ödənilib (bizim pulla hardasa 7 milyon manat edir). Yazıq kişini qınayıblar ki, gerek adadan adaya dövlət işi, misal üçün, müasir kokos parkının açılışına gedərkən dedə-baba qaydasıyla, qayıqla üzəydi, təyyarə xərcləri artıq olubdur.

İndi siz özünüz fikirləşin ki, belə dünyada ədalət varmı? Bu cür dövlət okean qalxması üzündən hər an suda batmaq təhlükəsi ilə qarşı-qarşıyadır, on milyardlarla dolları ofşor hesablara yatıran, iş yerinə sex kimi baxanların idarə elədiyi dövlətlər isə çiçəklənərkəndir. Batmalı olanlar qalır, Kiribati batır...

Türkiyə və Azərbaycanın ortaq diplomatik uğuru

BMT Baş Məclisində ötən cümə axşamı Qüdsün statusu ilə bağlı keçirilən kritik səsvermə bəzi mühüm nəticələri ortaya çıxardı. Məlum oldu ki, dünyanın 1 nömrəli superdövləti ABŞ-ın iradəsi heç də həmişə bütün iradələrdən yüksəkdə deyil, beynəlxalq birliyin iradəsi deyilən anlayış da var və Ağ Ev elində-sonunda onu hesab almaq zorundadır.

Təsədüfi deyil ki, ABŞ-ın, daha doğrusu, prezident Donald Trampın Qüdsə bağlı nəsə qərarını Ağ Evin açıq-aşkar hədələrinə rəğmən, İsraildən savayı, cəmi bir neçə xırda ölkə - Honduras, Qvatemala, Marşal adaları, Mikroneziya, Nauru, Palaqo və Toqo (cəmi 9 ölkə) müdafiə edib. 35 dövlət, o cümlədən qonşu Gürcüstan bitərəf qalıb. 128 dövlət, yeni mütləq əksəriyyət, o sırada Azərbaycan, Avropa Birliyi ölkələrinin əksəriyyəti, Rusiya isə sənədi dəstəkləyib. Yeni Amerika faktiki şəkildə məsələdə tək qalıb.

Maraqlı məqamlardan biri də Qüdsə bağlı İstanbul zirvəsinin ardınca Türkiyənin müəllifi olduğu bu qətnamə layihəsinə işğalçı Ermənistanın da səs verməsi, beləliklə, beynəlxalq hüquqa özü də bilmədən sayğı sərgiləməsi olub. Deyilə bilər ki, satellit Ermənistan həm də Rusiyanın mövqeyini ciddiyyə alıb. Lakin bu, məhz elə məsələ idi ki, İrəvan fərqli mövqə sərgiləyib, bu zaman Ermənistan-Rusiya münasibətləri zərər görməyə bilərdi.

Yaxud Ermənistan ABŞ-ın yanında yer almaqla yanaşı, həm də İsrailə yaxşı bir reverans edə bilərdi - ələlxüsus da Türkiyə və Azərbaycanın anti-ABŞ, anti-İsrail sənədində səs verməsi fonunda. Lakin maraqlıdır ki, Ermənistan buna getmədi və beynəlxalq hüquq yanında yer almaqla, döyüsiylə həm də BMT-nin Dağlıq Qarabağa dair 4 məlum qətnaməsinin legitimliyini öz səsi ilə təsdiqləmiş oldu.

Ayrı sözlə, rəsmi İrəvan faktiki şəkildə Dağlıq Qarabağ məsələsində öz maraqları əleyhinə getməli oldu. Hər halda, Qarabağ məsələsində də beynəlxalq ictimaiyyətin mövqeyi məlumdur. Görəsən, niyə?

Erməni siyasi şərhçi Sarkis Arsruni bu suala cavab tapmağa çalışıb. "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, onun 1 in.am saytında "Ermənistan Türkiyə ilə birgə ABŞ və İsrail əleyhinə səs verdi" sərəhləli şərhində deyilir: "Türkiyə və Yəmənin hazırladığı qətnamə mətnində qeyd olunur ki, Qüdsün yekun statusu yalnız danışıqlar yolu ilə müəyyən edilə bilər və vurun dövlətlər müqəddəs şəhərdə öz səfirliklərini yerləşdirməməyə çağırılır. Ermənistanın bu sənədə səs verəcəyini bir neçə səbəbdən təxmin etmək olardı. Əvvəla, aydın idi ki, ABŞ məsələ-

İrəvan Ankara və Bakını dəstəklədi - kritik gəlişmə

BMT-də Qüdsə bağlı sənəd işğalçı ölkəni mürəkkəb duruma saldı, Ermənistan Türkiyənin mövqeyini müdafiə etməli oldu - arqumentlər; **erməni şərhçi: "İrəvan ABŞ və İsrailə yaxınlaşmaq şansını qaçırdı..."**

də azlıqda qalacaq və Ermənistan da belə görünür, beynəlxalq birliklə həmrəy olmağı üstün tutub. Bundan əlavə, Qüdsdəki erməni kilsəsinin mövqeyi də yəqin ki, nəzərə alınıb - hansı ki, daha çox öz təhlükəsizliyini Fələstin hakimiyyəti altında görür. Başqa yandan, BMT-dəki bütün prinsipial səsvermələrdə Ermənistan Rusiyanın ardınca gedib. Qüds məsələsində də Moskvanın yanaşması Vladimir Pütün səviyyəsində səslənib. Ancaq medalın arxa tərəfi də var".

Erməni ekspert fikrini belə izah edir: "İş ondadır ki, Ermənistan İsraildən sonra xaricdən ikinci ən böyük maliyyə yardımı alan ölkədir. Bu mənada biz ayrı mövqə də sərgiləyə bilərdik. Çünki bu, ABŞ-la yaxınlaşmaq və əlaqələr qurmaq üçün əla şans olardı. Məsələn, Ermənistan səsvermə zamanı bitərəf də qala bilərdi - xüsusən də nəzərə alsaq ki, sənədin əsas müəllifi Türkiyə idi. Təbii ki, belə mövqə İsrail-erməni münasibətlərinin inkişafına təkən verər, Bakının Təl-Əvivlə sıx əməkdaşlığına isə zərbə vurardı. Heç də az önəm kəsb etməyən bir kontur-arqument də odur ki, Tramp Qüds-

sü İsrailin paytaxtı elan etməklə konfliktlərin nizama salınmasında presedent yaradıb - mövcud faktlara söykənməklə. Bu insident Qarabağ konfliktinin gələcək nizamlanması üçün də müsbət nümunə ola bilər. Bununla belə, Ermənistan ABŞ-ı öz qərarından imtinaya çağıraraq qətnaməyə səs verdi. Bu, məhz o haldır ki, Ermənistanın istənilən mövqeyini bir neçə sənəballı arqumentlə izah etmək olar. Ümid edək ki, İrəvanın verdiyi qərar müstəqil və ölçülü-biçili olub".

Öz növbəsində Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Tigran Balayan AzadlıqRadiusunun erməni redaksiyasına açıqlamasında İrəvanın Türkiyəni müdafiə etməsinə şərh verib.

Musavat.com-un məlumatına görə, XİN sözcüsü Ermənistanın mövqeyinə belə haqq qazandırıb: "Qüdsün statusu beynəlxalq gündəliyin ən mühüm mövzudur və o, Fələstin-İsrail münasibətlərinin tərəfləri üçün məqbul nizamlama kontekstində, danışıqlar yolu ilə həllini tapa bilər. Bu - uzunmüddətli sülh və təhlükəsizlik üçün yol açardı. Qüdsdə həmçinin çoxəsrlər erməni tari-

xi-mədəni irsi təmsil olunub. Erməni Apostol Kilsəsi müqəddəs yerlərin hüququ varislərindən biri kimi çıxış edir (*Eçmişdən də Trampın Qüds qərarını pisləyib - A.X.*). Təbii ki, Qüds ətrafında situasiyanı diqqətlə izləyirik. Bir daha qeyd edirik ki, yekun status danışıqlar yolu ilə müəyyən edilə bilər".

O ki qaldı Azərbaycanın BMT-də Trampın məlum qərarı və İsrail maraqları əleyhinə səs verməsinə, bu da kifayət qədər arqumentlidir və ən əvvəl Qarabağ məsələsi ilə bağlı beynəlxalq hüquqa saygılı olmağımızın vacibliyindən irəli gəlir, dünya birliyinin yanında yer almaq istəyindən qaynaqlanır. Bakı təbii ki, həm də qardaş Türkiyə ilə strateji mütəfiqliyin fərqiyləndir və Ermənistanı işğalçı kimi tanıyan müəssələn dünyasını, həmçinin İƏT-i görməzlikdən gələ bilməzdi. Rusiya ilə əlaqələri normalda saxlamaq imperativi də öz yerində (*BMT səs verməsində Azərbaycan Rusiya ilə eyni mövqə sərgiləyib*).

Yəqin ki, sadalanan gerçəklikləri Azərbaycanla strateji tərəfdaşlığı davam etdirməkdə maraqlı olan İsrail dövləti də yaxşı anlayır...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

BMT

Baş Assambleyasında Qüdsün İsrailin paytaxtı kimi tanınmaması ilə bağlı qətnamə qəbul edildi. Səsvermədə qətnamənin lehinə 128, əleyhinə 9 dövlət səs verib, 35 dövlət isə bitərəf qalıb. Ümumiyyətlə, səsverməyə 172 dövlət qatılıb.

ABŞ, İsrail, Qvatemala, Honduras, Marşall adaları, Toqo, Nauru, Palau, Mikroneziya-Bu Qüds qətnaməsinin əleyhinə səs verən dövlətlər olub.

Bitərəf qalan ölkələr isə Çexiya, Kanada, Argentina, Fici, Cənubi Sudan, Rumıniya, Polşa, Uqanda, Panama, Filippin, Meksika, Macarıstan, Bosniya və Herseqovina, Haiti, Yamayka, Kiribati, Kamerun, Kolumbiya, Dominikan Respublikası, Ekvador Ginesi, Benin, Vanuatu, Trinidad, Tobaqo, Malavi, Tualu, Solomon Adaları, Ruvanda, Paraqvay, Kiribati, Lesoto, Litva, Butan, Benin, Avstraliya və Antigua və Barbuda olub.

ABŞ-ın BMT-dəki nümayəndəsi Nikki Heyli səsvermədə İsrail əleyhinə səs verən dövlətlərə maliyyə yardımının kəsilməsinə bələdçi ilə hədələyib. Türkiyənin "Milliyet" qəzetinin verdiyi xəbərə görə, İsrail nümayəndəsi Denni Danon müzakirələrin nəticəsindən asılı olmayaraq Qüdsün İsrailin paytaxtı olaraq qalacağını söyləyib. O, qətnaməni dəstəkləyənləri fələstinlilərin marionetləri adlandıraraq onları təhqir edib.

Bu arada o da məlum olub ki, ABŞ BMT Baş Assambleyasında Qüdsün İsrailin paytaxtı kimi tanınmaması ilə bağlı qətnamənin əleyhinə səs verən dövlətlərin nümayəndəlikləri üçün ziyafət təşkil edəcək. Bu barədə ABŞ-ın BMT-dəki daimi nümayəndəsi Nikki Heyli açıqlama yayıb.

O bildirib ki, səsvermədə iştirak etməyən, bitərəf qalan və qətnamənin əleyhinə səs verən dövlətlərin nümayəndələrinə gələn il yanvarın 3-də "ABŞ-la dostluqlarına görə təşəkkür" ziyafəti veriləcək.

Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu isə ABŞ-ın dövlətləri hədələməsinə "reket" hərəkətinə bənzədib.

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bildirib ki, Ankara BMT-nin Qüdsün statusuna dair qətnamə qəbul etməsindən sonra ABŞ prezidenti Donald Trampın bu şəhəri İsrailin paytaxtı kimi tanıması barədə qərarını ləğv edəcəyini gözləyir: "Biz BMT Baş Assambleyasının Qüdsə əlaqədar əksəriyyət səs çoxluğu ilə qəbul etdiyi qətnaməni böyük məmnuniyyətlə alqışlayırıq. BMT Baş Assambleyası tərəfindən qanunsuz olduğu isbat olunan Trampın bu uğursuz qərarının tez bir zamanda ləğv ediləcəyini gözləyirik. Öz adımdan və Türkiyə xalqının adından Fələstin və Qüdsə dəstək göstərən hər kəsə təşəkkür edirəm".

Bəs BMT Baş Assambleyasının Qüdsü İsrailin paytaxtı kimi tanımaq qərarı proseslərə necə təsir edə bilər? Qərarın lehinə səs verənlərin sırasında Avropa İttifaqının böyük dövlətləri-ABŞ-ın müttəfiqlərinin çoxluq təşkil etməsi ABŞ-a meydan oxumaqdır? Bu hadisəni

əleyhinə səs verən dövlətlərin hamısı Fələstin muxtariyyətinə simpatiyası olan yaxud İsrailə qarşı olan dövlətlər idi. Donald Trampdan gələn təklif ilk gündən provokasion təklif kimi dəyərləndirilmişdi. Hətta bu təklifin açıqlandığı ilk gün İsrail baş naziri Netanyahu üçün də gözlənilməz idi və onu çox narahat etmişdi: "Bütün dünya dövlətləri, o cümlədən Netanyahu da bildirdi ki, illərdir regionda olan gərginlik nəzarətdən çıxıb qanlı hadisələrə gətirib çıxara bilər. Bir çox ərəb dövlətlərinin də açıq şəkildə buna qarşı çıxacağı məlum idi. Nəticədə yaranacaq müharibə ocağına dünyanın böyük dövlətlərinin də qoşulacağı məcburiyyəti ortaya çıxacaqdı ki, bu da heç kimə lazım deyildi. Hadisələrin sonrakı fəsadlarının Avropa və digər dövlətlərə qədər gedib çıxacağı ehtimallarını da unutmamaq olmaz. Bunu Avropa İttifaqına üzv olan nüfuzlu dövlətlər yaxşı bildirdilər. Trampın təklifinin keçməməsi-

Tramp ABŞ-ı cırıtdan dövlətlərin

Ümidinə qoydu

BMT Baş Assambleyasının Qüds qərarının və səsvermənin nəticələrinin ortaya çıxardığı mənzərə

dünyanın yəhudi dövlətinə qarşı olduğu hesab etmək mümkündür mü? Tramp İsraili dünya ilə üz-üzə qoydu mu? Qüds olayını Tramp-Ərdoğan savaşı da adlandırmaq olarmı?

Politoloq Şahin Cəfəri "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, BMT Baş Assambleyasının qərarı prezident Donald Trampın və ABŞ dövlətinin siyasi-diplomatik uğursuzluğudur. Hələ Tramp məlum qərarını elan edəndə, yeni bütöv Qüds (Yerusəlim) şəhərini İsrail dövlətinin paytaxtı kimi tanıyanda aydın idi ki, ABŞ bu məsələdə təklənəcək. Çünki onun ən yaxın müttəfiqlərinin belə bu qərara dəstək vermədikləri bilinirdi: "Hələ müttəfiqlər bir yana qalsın, ABŞ-ın öz daxilində də Trampın qərarına ciddi dəstək verildiyini söyləmək mümkün deyil.

ABŞ-ın indiyədək bu məsələdə mövqeyi belə idi ki, Qüds-Yerusəlimin statusu məsələsinə Fələstin probleminin ümumi həlli kontekstində baxılacaq, yəni problemin yekun həlli mərhələsi yetişəndə bu mübahisənin həlli də ümumi sülh planının çərçivəsində əksini tapsın. Tramp sifət seçiqəbağı və dini yerinə yetirmək, daxilə ağırdanlı ultramühafizəkar, millətçi, radikal yevangelist seçicilərin və İsrail lobbisinin dəstəyini almaq üçün ABŞ-ın bu

ənənəvi xəttindən kənara çıxıb. BMT Baş Assambleyasında səsvermə göstərdi ki, nəinki qitə Avropasındakı müttəfiqlər, hətta Böyük Britaniya, Kanada kimi anqlosaks ölkələri belə ABŞ-ın yanında yer almadı. Nəticədə ABŞ dövləti Qvatemala, Honduras, Mikroneziya, Nauru, Marşall adaları, Palau və Toqo kimi ölkələrin kampaniyasında qaldı, bu isə super gücün dünyadakı nüfuzuna zərbədir".

Ekspertin fikrincə, müttəfiqlərin bu davranışını ABŞ-a qarşı deyil, şəxsən Trampa qarşı bir etiraz kimi qiymətləndirmək daha doğrudur olar: "İstər Avropa Birliyinin Almaniyası, Fransası kimi lider dövlətlərinin, istər Britaniya kimi Avropada ABŞ-ın ən yaxın müttəfiqinin, istərsə də Kananın liberal hökumətinin Trampın prezident seçilməsindən məmnun olmadıqları sifət deyil. Trampın çoxtərəfli əməkdaşlıq formatlarına, o cümlədən Avropa Birliyinə soyuq baxması, Transatlantik Ticarət və İnvestisiya Tərəfdaşlığına dair ABŞ və AB arasında imzalanması planlaşdırılan müqavilənin (TTİP) layihəsini, ümumiyyətlə, zibil qutusuna atması, İqlim dəyişikliyi üzrə Paris sazişindən çıxması, Şimali Amerikada Azad Ticarət Sazişini (NAFTA) başqa sənədlə əvəz

edəcəyini söyləməsi onunla ənənəvi müttəfiqlər arasında narazılıq yaradan əsas məsələlərdir. Tramp ilə müttəfiq ölkələrin liderləri arasında hər şeydən öncə dünyagörüş fərqi var və hazırkı ABŞ lideri tamam fərqli həyat fəlsəfəsinə sahib insandır. Ayrı-ayrı yaradan təməl problem məhz budur.

Amma ABŞ-la onun müttəfiqləri arasında ciddi qopmanın olacağını gözləmək gerçəkçi olmaz. Çünki onların ABŞ-ın liderliyinə hələ də ehtiyacı var və ABŞ "dərin dövlət" də Trampı lazım gəldikdə cilovlamağı bacarır. Sual yarana bilər ki, həmin "dərin dövlət" Qüds-Yerusəlim məsələsində Trampın qarşısını niyə almadı? Cavabı budur ki, bu qərarı Tramp birdən-birə özündən uydurmayıb və Konqresin bu barədə 1995-ci ildə qəbul olunmuş rəsmi qərarı var. Sadəcə olaraq, Trampdan əvvəlki prezidentlər Fələstin probleminin həlli prosesinə zərər verməmək üçün həmin qərarın icrasını təxirə salırdılar".

Ş.Cəfəri eyni zamanda hesab edir ki, BMT Baş Assambleyasının bu qərarının əhəmiyyətini bəşirtdikdən də lazımdır deyil. Əvvəla, ona görə ki, Baş Assambleyanın qərarları məcburi xarakter daşımır, yəni icrası məcburi deyil. Hətta icra-

si məcburi olan Təhlükəsizlik Şurasının qərarlarının çox vaxt yerinə yetirilmədiyi bir dünyada Baş Assambleyanın qətnaməsinə əməl olunacağını gözləmək sadələşmələrdir olardı: "Çox uzağa getməyə ehtiyac yoxdur, elə bizim özümüzə bağlı, yeni Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair BMT-nin həm Təhlükəsizlik Şurası, həm də Baş Assambleyası dafələrlə qətnamələr qəbul ediblər. Bunların icra vəziyyətini biz çox yaxşı bilirik. Ona görə də Fələstin məsələsinə dair qətnaməyə ABŞ və İsrail tərəfindən əməl olunacağını gözləmək yanlış olar. Üstəlik, onu da unutmamaq lazımdır ki, İsrail indiyədək BMT-nin bu tip qərarlarını yerinə yetirməyib və bu mövqeyinə görə BMT tərəfindən hər hansı sanksiyaya məruz qalmayıb. Bu səbəblə, son qətnamənin önəmini böyütməyə ehtiyac yoxdur. Məsələn, Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən bir il əvvəl - 2016-cı il dekabrın 23-də qəbul olunan 2334 sayılı qətnamə daha əhəmiyyətli idi. ABŞ-ın da səs verdiyi bu qətnamə İsrail tərəfindən ləğv edilən çayının qərb sahilində aparılan inşaat və məskunlaşdırma beynəlxalq hüquqa zidd və qanunsuz elan olunub. İsraildən tələb edilən ki, bu cür fəaliyyətlərinə son qoysun və 4-cü Cenevrə Konvensiyasının işğalçı ölkələrin boynuna qoyduğu öhdəlikləri yerinə yetirsin. Bu, çox ciddi sənəd idi, lakin Türkiyədə, eləcə də Azərbaycanda böyük əks-səda doğurmadı. Çünki Türkiyə hökumətinin və mediasının 1 sayılı mövzusu deyildi. Son qətnamənin müəlliflərindən biri Türkiyədir və bu mövzu həm siyasi rəhbərlik, həm də media tərəfindən davamlı olaraq gündəmdə saxlanıldığı üçün Türkiyədə, həmçinin Azərbaycanda əks-sədası böyük oldu".

nin əsas səbəbləri budur. Amma mənə elə gəlir ki, qərarın dünya dövlətləri tərəfindən qəbul olunmayacağını Tramp administrasiyası da bildirdi. Bu addımla Tramp seçki öncəsi yəhudi lobbisinə verdiyi sözü tutduğunu göstərmək istədi. Hətta bunu bərkətmək üçün ABŞ-dan hər il milyonlarla, yəni milyonlarla dollar yardım alan dövlətlərə müraciət edərək qərarın lehinə səs verməyəcəkləri halda yardımları kəsəcəyi ilə hədələdi. İclasın gedişində ABŞ-ın BMT-dəki nümayəndəsi Heyli Nikki də bunu təkrar etdi. Nəticədə heç nə baş vermədi. Belə görünür ki, bu məsələdə ABŞ sözdə nə qədər qəti görünürsə də qərarın keçməsi üçün ciddi iş görməyib və ya bunu istəməyib. Türkiyə prezidentinin bu məsələlərdə göstərdiyi mövqe isə yeni bir hadisə deyildi. Son illər Türkiyə Fələstin məsələsinə çox həssaslıqla yanaşır, hər bir hadisəyə eyni kəskin reaksiyaları verir. Buna qədər də Tramp-Ərdoğan münasibətlərində mütəmadi gərginliklər hiss olunub. Bütün bunlarla yanaşı, düşünürəm ki, BMT-nin verdiyi qərar regionda gərginliyin təcridən azalmasına gətirib çıxaracaq. İsrail-Ərəb münasibətləri bu gərginlikdən öncəki məcraya düşəcək".

Bəzi ekspertlər isə hesab edir ki, bu Trampa qarşı bir sil-lədir. Gələn il BMT-də islahatlar aparılmasa zərurəti yarananda Tramp BMT-yə elə bir sət şillə vuracaq ki, orada toplanan məmur ordusunun samballı faizi ixtisara düşəcək və xərcləri azalacaq. Çünki BMT-nin illik xərcinin 22 faizini ABŞ ödəyir, Rusiya 3%, Türkiyəyə 0.1%, Azərbaycan isə 0.0001% ödəyir.

Siyasi ekspert Bəxtiyar Hacıyev isə BMT-də Trampın qərarına dəstək verən 9 ölkədən 4 ölkənin birlikdə əhalisinin Ucar rayonunun əhalisindən az olduğunu bildirib və faktiki olaraq Trampın bu məsələdə təkləndiyinə işarə edib.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Şeyxin incikliyi, yoxsa...

Və ya QMİ sədri niyə qurultay keçirmək istəmir?

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) sədri, Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə bildirib ki, rəhbərlik etdiyi qurumun qurultayı keçirilməyəcək. Şeyx jurnalistlərə açıqlamasında deyib ki, qurultaya ehtiyacı yoxdur, çünki Şeyxülislam olaraq ömürlük seçilib. Sitat: "Qurultay olub, məni ömürlük seçiblər. Nə qədər həyatım var yaşayıram, qurultaya ehtiyac yoxdur".

Şeyxülislam məsələni, necə deyirlər, konkret və açıq şəkildə qoyub. Yəni nə qədər o sağdır, qurultay və yeni sədr seçkisi olmayacaq. Əslində seçki ilə bağlı Şeyxin söylədiyinə haqq vermək olar. Çünki hazırkı Şeyxülislam hələ 14 il əvvəl ömürlük Şeyx olaraq seçilib.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin 29 iyul 2003-cü il tarixində keçirilmiş 11-ci qurultayında QMİ-nin nizamnaməsi dəyişdirilib və Şeyx Allahşükür Paşazadə yekdilliklə ömürlük sədr - Şeyxülislam seçilib. Ona qədər isə QMİ-nin qurultaylarında sədr seçkiləri keçirilib. Yeri gəlmişkən, QMİ-nin öncəki sələfləri ilə birlikdə yarandığı 1823-cü ildən bu günə kimi 12 şeyxülislamı olub.

Hazırkı 12-ci Şeyxülislam Allahşükür Hümət oğlu Paşazadə 1949-cu il avqustun 26-da Lənkəran rayonunun Cil kəndində anadan olub. Orta məktəb illərində yerli ruhanilərdən dini təhsil alıb. 1968-1970-ci illərdə Özbəkistan Respublikasının Buxara şəhərində "Mir-Ərəb" mədrəsəsində təhsilini başa vuran Allahşükür Paşazadə, 1971-ci ildə İmam əl-Buxari adına Daşkənd İslam İnstitutunun ilahiyyat fakültəsinə daxil olub və 1975-ci ildə bu ali ruhani təhsil ocağını müvəffəqiyyətlə bitirib.

Allahşükür Paşazadə 1975-ci ildə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsində məsul katib vəzifəsinə təyin olunub. 1978-ci ildə isə "Təzəpər" məscidinin axundu və Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədr müavini seçilib. 1980-ci ildə 32 yaşında Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri seçilib, eyni zamanda Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi Qazılar Şurasının sədridir.

Şeyxülislam Azərbaycanla yanaşı, Cənubi və Şimali Qafqazda da təsirə malikdir. İdarənin rəsmi internet sahifəsində qeyd olunur ki, QMİ-nin səlahiyyət dairəsi hazırda Azərbaycan, Gürcüstan, Dağıstan, Çeçenistan, İnquşetiya, Qaraçay-Çərəkəz, Kabarda-Balkar, Adıgey və Şimali Osetiya-Alaniyanı əhatə edir.

Ancaq maraqlıdır ki, Şeyxin ömürlük olaraq seçildiyi 2003-cü il qurultayından sonra 2009-cu ildə QMİ-nin 12-ci qurultayı keçirilib. Təbii ki, bu qurultayda seçki keçirilməyib. Ancaq indi Şeyx qurultayın tamamilə ləğv olunduğunu və onun sağ olduğu müddətdə qurultay keçirilməyəcəyini bildirir. Görünür ki, Şeyxülislam onsuz da sədrin dəyişməyəcəyi, ildən-ildə səlahiyyətləri məhdudlaşdırılan QMİ-nin qurultayını keçirməklə özünü maddi zərəre, din xadimlərini əlavə əziyyətə salmaq istəmir.

Ancaq məsələ ondadır ki, Şeyxülislam rütbəsinin ömürlük seçilməsini haradasa anlamaq olar. Çünki hər nə qədər idarə rəhbəri postu olsa da, Şeyxülislam dini tituldur. Bir nəfərin ömürlük Şeyxülislam seçilməsi normaldır. Lakin məsələ ondadır ki, qurultay yalnız seçki üçün keçirilib.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi Azərbaycanda yüksək status verilmiş qeyri-dövlət təşkilatıdır - baxmayaraq ki, QMİ-nin əlavə səlahiyyətləri var və ölkədəki məscidlərin ruhaniləri formal da olsa bu idarəyə tabedir. Rəsmi qurumların da qəbul etdiyi dini hökmləri bu idarə verir. Ancaq QMİ 1 sayılı icma kimi Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində qeydiyyatdan keçib. QHT olduğu üçün onun nizamnaməyə əsasən bəlli bir müddət daxilində əsas qərarverici orqanını, yeni qurultayını çağırması vacibdir.

Bu anlamda Şeyxin qurultay və səlahiyyət açıqlamasını həm də hansısa ünvanlara inciklik mesajı kimi də dəyərləndirmək olar.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
□ "Yeni Müsavat"

ABŞ prezidenti Donald Trampın Qüdsü İsrailin paytaxtı kimi tanımasından sonra bu məsələ dünya gündəmindən düşmür. Bir sıra müsəlman ölkələri kimi Azərbaycanın da bu məsələdəki qətiyyətli mövqeyi ciddi müzakirə olunur.

Əvvəl Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin, ardınca da, prezident İlham Əliyevin İstanbulda keçirilən İslam Əməkdaşlıq Konfransının növbədənəkar toplantısında çıxışı Qüds məsələsində Azərbaycanın birmənalı şəkildə Fələstinin yanında olduğunu göstərdi.

Siyasi şərhçilər rəsmi Bakının mövqeyinin beynəlxalq hüquq normalarına tam uyğun olduğunu və ədalətli bir mövqə kimi şərh edirlər. Bunun Azərbaycan-İsrail və Azərbaycan-Amerika əlaqələrinə ciddi zərbə vurmayaçağını bildirirlər.

"Yeni Müsavat"ın yazarı **Kənan Rövşənoğlu** Azərbaycanın mövqeyinin ədalətli olmasından söz açdı: "Azərbaycanın Qüds şəhəri ilə bağlı mövqeyi ədalətli və beynəlxalq normalara uyğun oldu. Rəsmi Bakı ilk gündən bəyan etdi ki, biz BMT-nin bu məsələ ilə bağlı qərarlarını dəstəkləyirik, Fələstin və Qüds mövzusunda beynəlxalq ictimaiyyətin mövqeyi nəzərə alınmalıdır. Bu, ilk növbədə münafiqşəyə yanaşmada ədalətli mövqə idi. Çünki birincisi, beynəlxalq hüquq, BMT qətnamələri hamısı ABŞ-ın mövqeyinin ziddinə idi. İkincisi, ərəziləri işğal olunmuş ölkənin işğala haqq qazandırması mənəvi baxımdan da doğru olmazdı. Qüds 1947-ci il BMT qətnaməsinə əsasən, beynəlxalq statuslu şəhər olmalıdır. Hətta 1967-ci il sərhədlərinə baxsaq da, Şərqi Qüds Fələstinin paytaxtı olmalıdır. Bu, aşkar işğaldır və ABŞ-ın etdiyi dünyanın təsdiqlədiyi işğal faktını müdafiə etməkdir. Ərazisi işğal olunan dövlət bunu qəbul edə bilməzdi. Bu mövqeyinə görə Azərbaycanın İsrail və ABŞ-la münasibətlərinin pozula biləcəyi iddialarına gəlincə, bu mövzu üzərində oynamağa gerek yoxdur. ABŞ-ın ən yaxın müttəfiqləri belə, BMT Baş Assambleyasında səsvermə zamanı onun əleyhinə çıxdılar. Çünki Trampın qərarı ədalətsizdir, düşmənçilik və nifrətə xidmət edən bir qərar idi. İsrailə gəldikdə, Təl-Əvivin bu kontekstdən yanaşdıqda düşmən siyahısı çox uzundur. Orada Azərbaycan ən son sıralarda yer ala bilər".

"Sivilizasiyalar və konfliktlər" analitik mərkəzinin rəhbəri **Əhəd Məmmədli** bildirdi ki, **Azərbaycan Qüdsə bağlı mövqeyi tamamilə doğrudur:** "BMT-də Qüdsə bağlı səsvermə bir daha onu göstərdi ki, dünya Fələstinin yanındadır. Azərbaycan əks mövqə sərgiləseydi, indi Toqo, Honduras, Qvatemala və heç kəsin tanımadığı adalarla bir sırada olub, gülcünc obyektinə çevrilmişdi. Azərbaycan İsraildən silahı havayı almır. Azərbaycanın Türkiyə ilə münasibətləri daha dərin, köklü və stratejidir. Üstəlik, Qarabağ məsələsində

BMT-dən sonra dünyada ən nüfuzlu təşkilatlardan biridir. Bu təşkilat Ermənistanı işğalçı kimi tanıyıb və Azərbaycana dəstək nümayiş etdirib. Eyni ədalətli mövqeyin Qüds məsələsində də göstərilməsi və Azərbaycanın da bu məsələyə dövlət başçısı səviyyəsində münasibət bildirməsi, əlbəttə

BMT-nin qəbul etdiyi qətnamələrə riayət edilməsindən gedir. Qüds şəhərinin statusu İsrail və Fələstin arasında danışıqlar yolu ilə müəyyən edilməyənədək onun tərəflərdən birinin paytaxtı kimi tanınmasını BMT qəbul etmir.

BMT-nin 1947-ci ildə qəbul etdiyi 181 sayılı qətnaməyə əsasən, şəhər beynəlxalq nəzarətdə olmalıdır. 1980-ci ildə qəbul etdiyi qətnaməyə əsasən isə orada hər hansı bir dövlətin səfirliyinin yerləşdirilməsinə icazə verilmir. ABŞ-ın məlum qərarı isə bu qətnamələrin hər ikisinin tələbini pozur. Bununla, ABŞ həm öz imzası ilə qəbul olunan BMT sənədlə-

BMT-nin qəbul etdiyi qətnamələrə riayət edilməsindən gedir. Qüds şəhərinin statusu İsrail və Fələstin arasında danışıqlar yolu ilə müəyyən edilməyənədək onun tərəflərdən birinin paytaxtı kimi tanınmasını BMT qəbul etmir.

Azərbaycanın Qüds məsələsindəki mövqeyi dəstəklənir

Kənan Rövşənoğlu: "Münafiqşəyə yanaşmada ədalətli mövqedir"

Əhəd Məmmədli: "Azərbaycan əks mövqə sərgiləseydi..."

Nəzakət Məmmədova: "Ən doğru mövqedir"

daim Azərbaycanın yanında olan Pakistan və ərəb dünyasının əksər ölkələrini də nəzərə alsaq, Azərbaycanın mövqeyi tam haqlı idi. Bu gün BMT-nin illərdi bütün qətnamələrini pozan İsrailə Ermənistanın heç bir fərqi yoxdur. Beynəlxalq hüquq müstəvisində də Azərbaycan tam haqlı mövqə tutdu. Yuxarıda qeyd edilənləri nəzərə alsaq, Azərbaycan əks mövqə tutsaydı strateji müttəfiqləri, dostları, Qarabağa görə Ermənistanla diplomatik əlaqə qurmayan Türkiyə, Pakistan, Səudiyyə Ərəbistanı və digər müsəlman ölkələrini qarşısına almış olardı. Ermənistanla diplomatik əlaqələri yüksək səviyyədə olan İsrailə görə İslam dünyasını qarşısına almağa Azərbaycanı çağıranlar bilərəkdən və ya bilməyərək Azərbaycanı qarşı düşmənçilik edirlər".

Politoloq Nəzakət Məmmədova da Azərbaycanın mövqeyini doğru sayır: "İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı

ki, çox doğru addım idi. Bir sıra ərəb ölkələri bu tədbirə qatılmaqdan çəkindilər və bununla müstəqil siyasət yeritməyə qadir olmadıqlarını, xarici qüvvələrin göstərişi ilə oturma-durdularını sübut etdilər. Azərbaycan isə toplantıda ən yüksək səviyyədə - dövlət başçısı səviyyəsində təmsil olundu və bu, beynəlxalq problemlərə, İslam dünyasına narahat edən məsələlərə Azərbaycanın həssaslığını göstərdi. Baxmayaraq ki, Azərbaycanın İsrailə də yaxşı münasibətləri var, ancaq bu məsələdə ikitərəfli münasibətlər yox, beynəlxalq hüquq, BMT qətnamələrinə və dünya birliyinin iradəsinə hörmət məsələsi ön plana çıxarıldı.

Çünki Azərbaycan öz də illərdir ki, BMT-nin 4 qətnaməsinin icra olunmamasından, beynəlxalq hüquq prinsiplərinin heçə sayılmasından əziyyət çəkən bir ölkədir və vəziyyəti daha doğru və obyektiv qiymətləndirir. Burada söhbət

rinə, həm də İsrail-Fələstin danışıqlarında vasitəçi kimi neytrallığına saymazlıq göstərib. Bəs buna etiraz etmək dünyanın ədalət istəyən hər bir dövlətin, o cümlədən Azərbaycanın haqqı deyilmi?! Əgər Azərbaycan bu gün BMT qətnamələrinə hörmət tələb etməzsə, Qarabağ münafiqşəsinə dair qətnamələrin eyni aqibətlə üzləşməsinə də qəbul etmiş olar. Odur ki, İsrail bizə dost ölkə olsa da, bu məsələdə beynəlxalq hüququn yanında olmaq ən doğru addım idi və Azərbaycan düzgün seçim etdi. Ona qalarsa, İsrailə qarşı duran tərəfdə Türkiyə var və o, bizə ən yaxın müttəfiqdir.

Biz Türkiyənin çağırışına hay verməsək, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının dönmə başqanı kimi İstanbulda təşkil etdiyi toplantıya qatılmasaq, bu doğru olmazdı. Ən doğrusu ölkəmizin hazırda tutulan mövqeyidir".

□ **Cavansir ABBASLI**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Qarabağ

Gözləndiyi kimi, BMT Baş Assambleyası Qüdsə bağlı ABS prezidenti Donald Trampın məlum qərarını sifirleyen qətnamə qəbul elədi. Vaşinqtonun açıq şantajlarına və təhdidlərinə rəğmən, 172 dövlətdən 128-nin, o cümlədən Azərbaycanın səs verdiyi qərar bir daha dünya birliyinin beynəlxalq hüquqa, BMT-nin əvvəlki qətnamələrinə sadiqliyini nümayiş etdirdi. Bununla ABS kimi superdövlətə belə, öz yeri göstərildi.

Diqqətçəkici məqamlardan biri də Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın twitter hesabında məsələ ilə bağlı yaydığı bəyanatdır. 3ildə (İngilis, ərəb və türk) yayımlanan bəyanatda deyilir: "Qüdsün statusu ilə bağlı BMT Baş Assambleyasına təqdim edilən qətnamənin böyük səs çoxluğu ilə qəbul edilməsini məmnuniyyətlə qarşılayırıq. Tramp administrasiyasının Qüdsə bağlı qərarının hüquqi qüvvəyə malik olmadığı bir daha ortaya qoyuldu. Ümid edirik ki, administrasiya tez bir zamanda bu qərarından imtina edər".

Bu qətnamə ilə Azərbaycanın Qarabağ məsələsində haqq işinin, Dağlıq Qarabağa dair BMT qətnamələrinin önəmi də dolaysı ilə təsdiqlənmiş oldu. Mühüm məqamlardan biri də Qüdsə bağlı sənəd layihəsinin əsas müəllifinin qaradaş Türkiyə olması ilə bağlıdır. Bunu rəsmi Ankaranın İƏT ölkələrinin Qüdsə bağlı 13 dekabr İstanbul zirvəsinin ardınca növbəti diplo-

Türkiyə-Azərbaycan ittifaqı

yeni mərhələdə

BMT-də qaradaş ölkənin təşəbbüskarlığı ilə Qüds sənədinin qəbulu Qarabağ məsələsində də beynəlxalq hüquqa sayğının zəruriliyini ortaya qoydu; **politoloq**: "Türkiyə və Azərbaycan birgə qoşun növü yarada bilər"

Politoloq Türkiyə və Azərbaycanın birgə qoşun növünün yaradılacağı ilə bağlı iddialara da münasibət bildirib: "Bu mümkündür. Bir halda ki, iqtisadi əlaqələrimiz genişlənir və yeni layihələr haqda düşünülür, əlbəttə ki, bunun üçün gərək təminatlı təhlükəsiz şərait olsun. Onun da təmin olunması üçün Türkiyə və Azərbaycan birlikdə addımlar ata bilərlər. Son dövrlər Azərbaycan və Türkiyə hərbi birləşmələrinin ortaq hərbi təlimləri də çoxalıb. Bu təlimlərin bəziləri Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində keçirilib. Nəzərə alsaq ki, Ermənistanın bəzi diplomatları daim Naxçıvana aid cəfəng iddialar da səsləndirirlər, demək, Naxçıvana qarşı da təhdidlər var. Azərbaycan və Türkiyə birgə şəkildə bu riskləri vaxtında dəf etmək və qabaqlayıcı tədbirlər görməkdə maraqlıdır".

Rusiya XİN: "Tərəfləri kompromis axtarışına çağırırıq"

"Rusiya Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə nizamlanması üçün gələcəkdə də vasitəçilik köməyi göstərəcək". Bunu "Moskva-Bakı" portalına 2017-ci ildə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması üzrə işlərin yekununu şərh edərkən Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) İnformasiya və mətbuat departamentindən bildiriblər.

Nazirlikdən deyiblər ki, başa çatmaqda olan ildə Rusiya daxil olmaqla, vasitəçilərin səyləri münaqişə tərəfləri arasında hərbi risklərin azaldılmasına və birbaşa dialoqun bərpa olunmasına yönəlib: "Bu işin gözəçarpan nəticəsi oktyabrda Ermənistan-Azərbaycan sammitinin keçirilməsi oldu. Burada qoşunların təmas xəttində gərginliyin azaldılmasına kömək edəcək danışıqlar prosesinin intensivləşdirilməsi və əlavə tədbirlərin görülməsi razılaşdırıldı. Biz prezidentlərin sammitindən sonra Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması üzrə silsilə görüşlərdə fəal iştirak etməklə bağlı qərarını alqışlayırıq və tərəfləri vasitəçilərin təklifləri əsasında kompromislərin səmərəli axtarışına çağırırıq. Gələcəkdə də ATƏT-in Minsk Qrupunun digər həmsədrləri ilə birgə həlli uzanan bu münaqişənin sülh yolu ilə nizamlanmasına vasitəçilik köməyi göstərəcəyik".

matim uğuru da saymaq mümkündür. Türkiyənin uğuru, artan nüfuzu isə həm də Azərbaycanın adına olan uğurdur.

Qaradaş ölkə regiona yönəlmiş siyasətini də gücləndirməkdə və təkmilləşdirməkdədir. Türkiyənin baş naziri Binəli Yıldırımın Naxçıvan səfəri bunun ən bariz sübutu sayıla bilər. Xüsusi qeyd edək ki, bu, Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bərpa edəndən sonra Türkiyə baş nazirinin "kiçik torpaq" a ilk səfəridir və ən əvvəl Azərbaycana, Naxçıvana sərəşəm torpaq iddiaları yaşayan Ermənistanla mesajdır. Qarabağ məsələsində Azərbaycanın yalnız olmadığını nümayişdir.

Bu arada rəsmi Ankara raket texnologiyaları sahəsində xarici ölkələrdən asılılığı aradan qaldırmağa çalışır. Və bundan sonra Türkiyə özünün istehsalı olan raketlərin ixracına başlamaq niyyətindədir. Musavat.com-un haqqin.az-a istinadından verdiyi məlumata görə, türk hərbi eksperti Metin Qurkan İngilis dilli jurnal "Al-Monitor" üçün yazdığı məqaləsində qeyd edib ki, bu məsələdə ən çox öz arsenalına raket silahları əlavə etmək istəyən Azərbaycan maraqlıdır.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın hərbi arsenalında Türkiyə istehsalı olan bir çox müasir döyüş sistemləri var. Onların sırasında "Qasırqğa" zenit-raket sistemlərini, pilotsuz uçan aparat-

ları və s. qeyd etmək olar. Rəsmi məlumatlara görə, bu sistemlər xüsusən də Naxçıvanın təhlükəsizliyini keyfiyyətli səviyyədə təmin etmək üçün bölgədə yerləşdirilib.

Türkiyə baş nazirinin Naxçıvan səfəri həm də bu xüsusda böyük əhəmiyyət kəsb edir və öncəliklə də işğalçı Ermənistan aydın bir ismarıqdır. O anlamda ki, Qarabağa görə müharibə başlayarsa, erməni tərəfi Naxçıvana hücum edib Azərbaycan ordusunun diqqətini ora cəlb edə biləcəyini ağıllın ucundan belə keçirməməlidir. Türkiyə heç vaxt buna imkan verməz və o halda Ermənistan ən sərt şəkildə cavabını alacaq.

"Azərbaycan və Türkiyənin münasibətlərində boşluq olan sahə yoxdur. Çünki biz hər hansı ölkə ilə iqtisadi işbirliyi qururuqsa, demək, ilk növbədə siyasi münasibətlərimiz sınaqdan çıxıb, süzgeçdən keçib. Nəzərə alsaq ki, Naxçıvanın yerləşdiyi ərazi gərgin bölgədir və burada qonşu Ermənistanın yarımçıq, təhlükəli və dolu siyasəti mövcuddur. Bu ölkə yeni-yeni risklər icad etməkdə davam edir. Ona görə də biz ilk növbədə öz təhlükəsizliyimizi qorumalıyıq". Bu sözləri axar.az-a politoloq Tofiq Abbasov Binəli Yıldırımın Naxçıvan səfərini şərh edərkən deyib. O bildirib ki, səfər ilk növbədə iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi ilə bağlıdır.

"Təsədüfi deyil ki, son illər ərzində Naxçıvan Muxtar Respublikası həm Azərbaycanın ümumi inkişaf, həm də regional proqramlarında dinamik mövqə sərgiləyir. Bu baxımdan onun yaxın qonşusu olan Türkiyə də bu məsələləri diqqət mərkəzində saxlayır. Nəzərə almalıyıq ki, Binəli Yıldırım Türkiyə Respublikasının baş naziri olaraq həm də iqtisadi bloka bilavasitə cavabdeh insandır. Ona görə də onun Naxçıvana səfər etməsi bir daha göstərir ki, Şərqi Anadolu ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının yeni iqtisadi, ticari əlaqələri hər iki tərəfin gözləntilərinə cavab verməklə bərabər ümumi potensialın artımına da kifayət qədər tutarlı pay verir", - deyərək qeyd edib.

Politoloqa görə, BTQ dəmiryol xəttinin açılması da regionun geoiqtisadi, sosial mənzərəsini xeyli zənginləşdirir: "Təsədüfi deyil ki, BTQ üçün İran İslam Respublikasının iqtisadi dairələrindən xəttin Təbrizə qədər uzanması, digər tərəfdən Qarsdan xəttin Türkiyənin cənubuna qədər uzadılması ilə bağlı təkliflər var. Bu baxımdan Türkiyə, İran İslam Respublikası, o cümlədən Azərbaycanın ortaq marağı yarandırmış müsbət vəziyyətdən maksimum səviyyədə istifadə etməkdir. Binəli Yıldırımın bu səfərindən sonra bölgədə yaxın gələcək üçün yeni layihələrin gerçəkləşməsinin şahidi olacağıq. Bu da çox önəmli bir hadisədir".

Azərbaycanda manatın məzənnəsinin sabitliyi cəmiyyətin daim diqqət mərkəzində saxladığı məsələlərdən biridir.

Ölkə əhalisinin bütün təbəqələrinin həssas yaşadığı bu məsələ ilə bağlı müxtəlif ekspertlər tərəfindən bir-birindən fərqli fikirlər, rəylər səsləndirilməkdədir. Son zamanlar tez-tez gündəmə gətirilən dollar-manat münasibətlərinə dair əksər rəylərin ana xətti, demək olar ki, eynidir: yaxın müddətdə Azərbaycanda dolların kəskin bahalaşması üçün iqtisadi zəmin yoxdur. Belə ki, ölkənin tədiyyə balansı, xarici ticarət saldosu müsbət dinamika nümayiş etdirir.

Dövlət Statistika Komitəsinin son məlumatına görə, gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla, 2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 19459,0 milyon ABŞ dolları təşkil edib. Bu zaman ixracın dəyəri 12500,6 milyon dollar, idxalın dəyəri isə 6958,4 milyon dollar təşkil edib ki, bunun da nəticəsində 5542,2 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranıb. 2016-cı ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə xarici tica-

Manat, sükkanı belə saxla

Azərbaycanda dolların bahalaşması üçün zəmin yoxdur

rət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 9,4 faiz artıb, real ifadədə isə 12,0 faiz, o cümlədən ixrac 8,1 faiz, idxal 18,0 faiz azalıb. Qeyd olunan dövrdə qeyri-neft ixracının həcmi 1218,7 milyon dollar təşkil edib ki, bu da 2016-cı ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 25,1 faiz, real ifadədə isə 22,8 faiz çox deməkdir. Qeyri-neft ixracındakı bu artım Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində

atılan addımların, həyata keçirilən islahatların müsbət nəticəsini əks etdirir.

Azərbaycan milli valyutasını möhkəmləndirən, onun dollarla nəzərə mənənnəsinin sabitliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynayan amillərdən biri də tədiyyə balansında qeydə alınan müsbət saldosdur. Belə ki, bu ilin yanvar-sentyabr aylarında Azərbaycana valyuta daxilolmaları 20,8263 milyard dollar, ölkədən çıxış isə

19,384 milyard dollar təşkil edib. Nəticədə 1,442 milyard dollar müsbət fərq yaranıb. Ölkəmizə digər fəaliyyətlər üzrə daxil olan daha 760,325 milyon dollar da nəzərə alındıqda ümumən beynəlxalq iqtisadi fəaliyyətdən 2,202 milyard dollar gəlirimiz olub.

Ölkəmizə daxil olan 20,8263 milyard dollar vəsaitin təxminən 14,065 milyard dolları (67,5 faizi) neft-qaz sektorunun, 6,761 milyard dolları qeyri-neft sektorunun payına düşüb. Ölkəmizdən çıxan 19,384 milyard dollarlıq vəsaitin 6,771 milyard dolları neft-qaz sektorunun, 12,613 milyard dolları (65 faizi) qeyri-neft sektorunun hesabınadır.

Beləliklə, Mərkəzi Bank və hökumətin makroiqtisadi və maliyyə sabitliyinin təmin olunması istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlər, həmçinin neft-qaz sektorunda həyata keçirilən böyük layihələr üzrə xərcləmələr tədiyyə balansın-

da tarazlığın yaranmasına gətirib çıxarıb.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycanda dollar-manat münasibətlərinin nizamlanmasında, xarici ticarət və tədiyyə balansında müsbət saldonun yaranmasında neftin dünya bazar qiymətində son aylarda müşahidə olunan davamlı artım da rol oynayıb. Belə ki, avqustdan etibarən neftin qiyməti bahalaşaraq bir barel üçün 66 dollar səviyyəsinə çatıb. Beynəlxalq mərkəzlərin proqnozlarına görə, neftin qiyməti 2018-ci il ərzində demək olar ki, ciddi dəyişikliyə uğramadan 65 dollar civarında qərarlaşacaq. Bu isə Azərbaycan kimi neft hasilatçısı ölkələr üçün əlverişli qiymət diapozonu hesab olunur.

Digər tərəfdən, hökumət, Dünya Bankı, Beynəlxalq Valyuta Fondu, Asiya İnkişaf Bankı kimi beynəlxalq maliyyə qurumları 2018-ci ildə Azərbaycanda iqtisadi artım proqnozlaşdırırlar. Bu artımın təxminən

1,5 faiz ətrafında olacağı gözlənilir. Eyni zamanda Azərbaycanın tədiyyə balansı və xarici ticarətində də müsbət saldonun qeydə alınacağı gözlənilir.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda dolların məzənnəsi valyuta hərəclarında müəyyənləşir. Mərkəzi Bankla Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun birgə təşkil etdiyi valyuta hərəclarında son aylarda dolların məzənnəsində nəinki artım, əksinə, cüzi də olsa, azalma hiss olunur. Bir sıra ekspertlərin hesablamalarına görə, hökumət hətta manatın kəskin möhkəmlənməsinə imkan verməmək üçün müxtəlif alətlərdən istifadə etməkdədir.

Bütün bunlar isə gələnlərdə ölkə daxilində makroiqtisadi tarazlığın qorunub saxlanacağına, ən əsası isə manatın dollara nəzərə mənənnəsinin sabit qalacağına əminlik formalaşdırır.

□ "Yeni Müsavat"

"Gecələr" "moyka"larda maşın yuyub, partiyamı saxlamaq istəyirəm"

Hafiz Hacıyev: "Maşınınız varsa, 7-ci mikrorayona gətirin, yuyaq"

MMP sədri Hafiz Hacıyev "Yeni Müsavat"a müsahibəsində durumunun ağır olmasından danışdı. O bildirdi ki, hazırda maddi vəziyyəti zəif olduğu üçün avtomobil yuyaraq, pul qazanır. H. Hacıyev həmçinin 2018-ci ildə keçirilməsi planlaşdırılan prezident seçkilərinə də hazırlaşdığını söyləyib.

Hafiz Hacıyevlə müsahibəni təqdim edirik:

- Şərti seçki günü artıq açıqlanıb. Prezidentliyə namizədliyinizi verəcəksiz?

- Bəli, seçkilərə qatılacağıq və namizədliyimi də irəli sürəcəm. Bundan əlavə, partiyamızın qurultayını da keçirəcəyik. Görürəm ki, özünü Azərbaycanın ana, dədə müxalifəti adlandıranlar bundan narahatdırlar. Saytlarda mənim əleyhimə kəskin ifadələr işlədirlər. Xaricdən maliyyələşən saytlar da artıq məni hədəfə alıblar. Bütün bu çətinliklərə baxmayaraq seçkilərdə iştirak edib, fikirlərimi xalqa çatdır-

cağam. Müxalifətdən başqa ölkə prezidentini istəməyən qüvvələr də mənim üzərimə hücumla keçiblər. Bu gün Azərbaycan hakimiyyətində oturub milyardlar qazanan məmurların da hədəfindəyəm. Çünki hər zaman dövlətçiliyi, dövlət başçısını müdafiə edirəm. Səbiq nazir Fazil Məmmədovun hansı qüvvələrə işləməsi haqqında da o, hələ nazir olanda məlumatlar vermişdim. Digərləri qorxurlar ki, onların da Azərbaycana qarşı etdiklərini açıqlayam. Ona görə də çox gərgin rejimdə işləyirik.

Partiya olaraq seçkilərlə bağlı hər bir gücümüzü ortaya qoymuşuq. Nəticədə biz qalib gələcəyik.

- Müxalifət partiyalarından özünüza rəqib saydığınız varmı?

- Görə bilmirəm. Biri Kerimov Əli idi ki, onu çoxdan sıradan çıxarmışdıq. Digəri də şahmat oynamaqla məşğuldur. Şahmatda udur və elə bilir ki, prezident seçkilərini də uducaq. Bilsinlər ki, nə qədər Hafiz Hacıyev siyasətdədirsə, bu şəxslərin şansı olmayacaq. Onlara imkan verəsi deyiləm.

Teledəbatlarda qarşımda dura bilsəkərsə, buyurub gəlsinlər. Cənab prezidentin dəfələri deməsinə baxmayaraq, bu gün bəzi məmurlar korrupsiyaya son qoymurlar. Elələri var ki, onların əllərini də kəsən, göz-qaşları ilə rüsvət istəyərlər. Bundan da bəzi özlərinə müxalifət deyənlər istifadə edib, bütün günü xarici saytlarda, internet televiziya-larında vətənin əleyhinə ermənilər qədər kəskin danışirlər. İstərdim ki, elə bu müxalifətin hamısı teledəbatlarda ora yığılsın və birdəfəlik hamısının dərslərini verim, bu millətin də canı qurtarsın. Hər halda, çətin olacaq və bunu da nəzərə almışdıq, planlarımızı qurmuşuq.

- Planda mitinq keçirmək varmı?

- Təbii ki, xalqla görüşlərimiz də olacaq. Seçki qanununun bizə verdiyi bütün vəsaitlərdən istifadə edəcəyik. Bu gün də görüşlər keçirib, xalqın içərisində oluruq. Bəziləri kimi araşdırma mərkəzi yaradıb, şahmat oynamırıq. Mənə meydan lazımdır ki, millətimizə xəyanət edənləri ifşa edim. Bizə televiziyalarda yer vermirlər. Mitinqləri də sözüümüzü demək üçün keçirəcəyik. Həsənov Cəmilin, Kerimov Əlinin

və bəzi nazirlərin xəyanətlərini açacağıq. Bu gün heç bir xəyanət nazirinin adını Kerimov Əli çəkmişəm. Çünki hamısı bir-biri ilə əlbirdir. Cahangir Hacıyevi siyasi məhbus kimi qələmə verməyə çalışdıqları kimi Fazil Məmmədovla bağlı da belə addım atmaq istəyirlər. Bunlar belədirlər. Prezident kimi işdən çıxarırsa, bunlar ona qucaq açılar ki, beşdən-ondan alsınlar. Bütün bu detalları mitinqlərdə xalqa çatdıracağam.

- Maddi durumunuzdan da ara-sıra şikayətlənirsiniz. Hazırda vəziyyətiniz necədir?

- Çox çətinidir. İstəyirəm ki, gecələr "moyka"larda maşın yuyub, partiyamı saxlayam. Bəziləri maliyyəni aparır artıqlara xərcləyirlər, dövlətə xəyanət edənlərə verirlər. Biz də partiyamızı üç-dörd dostumuzla birləşib, güclə saxlayırıq. Əziyyət çəkib, birtəhər partiyamın işıq, internet pulunu verirəm. Buna baxmayaraq, seçkilərə gedəcəyik.

- "Moyka" məsələsini məcazi mənada dediniz, yoxsa vəziyyətiniz haqqatən bu qədər pisdür?

- Yox, tam həqiqəti deyirəm. Nə məcazi mənə? İstəmirəm ki, mən prezidentə xidmət etdiyimə görə mənə kömək etsinlər. Ona görə də mən belə sıxışdırılıram. Maşının varsa, gətirib 7-ci mikrorayonda yuduzdura bilərsiniz. Mən bunu gizlətmirəm. Hafiz Hacıyev 3 dəfə prezidentliyə nami-

zədliliyini verib, indi də "moyka"da maşın yuyur. Qoy bunlar xəcalət çəksinlər. Nə etməliyəm? İşiq pulunu vermək üçün gedim xarici dövlətlərə satılıb? Bəzi səfirliklər mənə deyirlər ki, bizə işləsən daha yaxşı yaşaya bilərsiniz, Həsənov Cəmil kimi Avropanı gəzərsən. Ancaq bunu etmirəm. Cənab prezidentliyi qorumaqdan ötrü küçə də süpürməyə hazırım. Digər korrupsionerlər də Fazil Məmmədov kimi olacaq. Kim dövlətə xəyanət edib, onlar bu gün yaxşı yaşayırlar. Mənim kimilər isə maşın da yuyacaq, küçə də süpürəcək. İstəyirlər göstərsinlər ki, dövlətçiliyə xidmət edənlərin vəziyyəti mənimki kimi olur.

- 2013-cü ilin prezident seçkiləri arafasında da bildirmişdiniz ki, kreditlə maşın almazsınız. Krediti verib qurtara bildiniz?

- Artıq onu bağlamışam. Daha üstündən 5 il vaxt keçib. Həmin vaxt telefonumu da kreditlə almışdım. Gedib yoxlaya bilərsiniz. Dünən də evimə kreditlə televizor almışam. Nə vaxtdan idi ki, sovet dövründən qalma televizora baxırdım. O da yandı, gedib kreditə televizor aldım. İlk ödəniş olaraq da 87 manat ödədim. Hamısına gedib baxa bilərsiniz. Mən müddət quldur deyiləm. Vətənimə xidmət edirəm. Nə etmək olar ki, bu gün Hafiz Hacıyevi ac qoyurlar. Kerimov Əliyə pul verib, onu susdura bilirlər. Mitinqlər keçirmir, gördüyünüz kimi. Görünür, məndən kimsə qisas almaq istəyir. Ziya Məmmədovun, Fazil Məmmədovun necə pis işlərini açmışsınız, digərlərinin də işlərini açacağam.

□ Əli RAİS
"Yeni Müsavat"

Dekabrın 21-də Gürcüstanın keçmiş prezidenti, Ukraynanın Odessa vilayətinin keçmiş qubernatoru Mixail Saakaşvilinin doğum günü idi. Musavat.com 50 yaşlı yubilyarın keçdiyi həyat yoluna faktlar və maraqlı kəşf edilən məqamlarla işıq salır.

M.Saakaşvili 1967-ci il dekabrın 21-də Tiflisdə doğulub. Uşaqlığında Saakaşvili əlaçı olub və məktəbi qızıl medalla bitirib. Çox güman ki, ona BMT-də çalışan dayısı təsir edib. Sonuncu bacısı oğlunun tərbiyəsi ilə hər zaman məşğul olub. Nüfuzlu dayının təsiri Gürcüstanın gələcək prezidentinin xarici dillərlə maraqlanmasına da təsir göstərmişdir. Mixail uşaq yaşlarından etibarən ingilis və fransız dillərini öyrənib ki, bunlar ona gələcək siyasi fəaliyyətində gərəkli olub. Kiçik Mixo üzgüçülük, musiqi, basketbola həvəs göstərmiş, məktəb teatrında məşğul olub və hətta dövrünün məşhur serialı "Sprut"da da çəkilməyə cəhd göstərmişdir.

Son nəticədə istedadlı gənc asanlıqla Kiyevdəki Şevçenko adına Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutuna daxil olub. 1985-ci ildə həmin universitetə girmək üçün güclü bir yarış vardı. Bir yer uğrunda 20 abituriyent yarışdı. Nəyə görə o, Moskvanı yox, Kiyevi seçdi? Onunla eyni qrupda oxuyanlar deyir ki, Kiyevdəki Şevçenko adına ali məktəbdə təhsilin səviyyəsi Moskvadakından heç nə ilə seçilmirdi. Həmin vaxt instituta girmək üçün qeyri-rəsmi olaraq o qədər də kiçik məbləğ tələb olunmurdu - 50 min rubl. Amma Saakaşvilinin hazırlığı o qədər yüksək səviyyədə idi ki, rüsvətə ehtiyac duymadan, öz bilikləri hesabına instituta daxil olub.

Mixail özünü təhsil illərində göstərməyə başlayıb. Kursun ən yaxşı tələbəsi olmaqla, universitetin təşkil etdiyi tədbirlərdə aktiv iştirak etməklə fakültənin də gözü olub. Saakaşvili hamıya göstərmiş ki, kurs və diplom işini ən yüksək səviyyədə, ingilis dilində də müdafiə etmək olar.

Mişanın həmin vaxt xeyli istedadlı kurs yoldaşları vardı. İndiki politoloq Vitaliy Bala, Lvovda rəhbər vəzifədə çalışan Vasili Qorbal bu qəbildən idi. Bundan başqa, Mişa tələbəlik zamanından Pyotr Poroşenko ilə də tanış idi.

Universiteti qurtaran kimi Saakaşvili vətəninə qayıdıb, İnsan Haqları üzrə Dövlət Komitəsində hüquqşünas-məsləhətçi kimi işə başlayıb. Ardınca isə Strasburq Beynəlxalq İnsan Haqları İnstitutunda təhsil almaq üçün qrant əldə edib və ABŞ Dövlət Departamentinin təqaüdcülərindən biri olub. Bu isə ona Kolumbiya Universitetində magistr dərəcəsi almaq üçün yol açdı. O, eyni zamanda Vaşinqton Universitetində də təhsil alıb.

Batano Mixail

Mixail Saakaşvili Gürcüstan siyasətinə qəfil və sürətlə girib. Həmin vaxt gürcü xalqı və yuxulu Gürcüstan bilmirdi ki, bir siyasətçi bu qədər rəngarəng, rezonanslı ola bilər. Öncə deputat, ardınca AŞ PA-da Gürcüstanın təmsilçisi olub. O, türmə kitabxanaları

Gürcüstanın eks prezidenti Saakaşvili barədə bilinməyənlər və həyatının ən parlaq anları

üçün kitab yığır, məmurları narкотik yoxlamasından keçirmək üçün qan analizləri verməyə çağırır, dövlət məmurlarını dəbdəbdən əl çəkməyə çağırırdı.

İlk vaxtlar Saakaşvili həmin vaxtın prezidenti Eduard Şevardnadzeni dəstəkləyirdi və hətta onun sevimlisi idi. Amma bir neçə il sonra az qala onun ən qatı opponentinə çevrildi. Beləcə, Gürcüstanda "Qızılqul inqilabı"na rəhbərlik etdi və özünə prezidentliyə gedən yolu açdı.

Bundan sonra isə Gürcüstanda islahatlar başlandı. Korrupsiya ilə mübarizə apardı, polisde dünya miqyasında dəyişikliklər etdi. Əleyhdarları onun gelişindən sonra ölkədə bahaçılığın artdığını, eyni zamanda mitinqləri güc yolu ilə dağıtdığını iddia etsələr də, Saakaşvili Gürcüstan möcüzəsi idi.

2003-cü ilin oktyabrında Gürcüstanda baş verən "Qızılqul inqilabı" nəticəsində hakimiyyətə gəlib, 2004-2013-cü illərdə Gürcüstan prezidenti postunu tutub. Prezidentlik müddəti başa çatandan sonra ölkəsini tərk etdi. Buna vətəninə onun barəsində bir neçə maddə ilə bağlı cinayət işi açılması səbəb olub.

2014-cü ildə Ukrayna siyasətinə atılan Saakaşvili prezident Petro (Pyotr) Poroşenko tərəfindən Odessa vilayətinin qubernatoru təyin edilib və ona Ukrayna vətəndaşlığı verilib. Lakin bir qədər sonra Ukrayna hakimiyyətinin rəhbərliyi ilə münasibətləri pozulan Saakaşvili vəzifəsindən istefa verib.

Poroşenko onu vətəndaşlıqdan məhrum etsə də, qanunsuz olaraq ölkə ərazisinə keçən Saakaşvili tezliklə həbs olunub. Bir neçə gün sonra buraxılaraq prezidentin istefası tələbi ilə aksiyaya başlayıb.

Mixail Saakaşvili holland əsilli Sandra Rulofsla ailə həyatı qurub, Eduard və Nikiloz adlı iki övladları var. Ana dili ilə yanaşı ingilis, rus, fransız və Ukrayna dillərində sərbəst danışır.

Saakaşvilinin ən səs-küylü qalmaqalları

2003-cü ilin noyabr ayında uzun sürən küçə etirazlarından sonra Mixail Saakaşvili bir qrup tərəfdarı ilə Gürcüstan parlamenti binasına daxil olaraq, özünü itirmiş Eduard Şevardnadzeni iclas zalını tərk etməyə məcbur edir.

Şevardnadzenin tribunada tələsik qoyub getdiyi çayı tribunaya qalxan Saakaşvili bir göz qırpmına içərək nitq söyləyir. Həmin səhnə Gürcüstanda hakimiyyətin dəyişməsinin və "Qızılqul inqilabı" qələbəsinin rəmzinə çevrilir.

Saakaşvili hökuməti salınan yeni yollar və tikilən binalarla fəxr edirdi. O, yeni obyektlərin açılış mərasimində iştirak etməyi xoşlayırdı. Saakaşvili bir sıra memarlıq yeniliklərinin təşəbbüskarı olmuşdu. Tiflisi, Batumi və Gürcüstanın digər şəhərlərində bu cür "inqilabi" memarlıq siyasəti heç də həminin ürəyincə deyildi. Tiflisinin tarixi hissəsində Kür çayı üzərindən qurulmuş müasir görünüşlü "Sülh" körpüsü də çoxlu sayda sakinlərin tənqid və etirazına səbəb olmuşdu.

Kutaisi şəhərində ucaldılmış parlamentin yeni binası Saakaşvili üçün qürur mənbəyi idi. O, məhz bu binada 2012-ci il mayın 26-da iclas keçirərək Gürcüstanın müstəqillik gününü qeyd etmişdi. Prezident bildirmişdi ki, yeni parlament binası "Gürcüstanın açıqlığı və şəffaflığının rəmzidir".

Lakin çoxları hesab edir ki, Saakaşvili dövründə Gürcüstanda demokratiya və şəffaflıq elə yeni bina fasadları və polis ofislerinden kənara çıxmayıb.

Yeni parlamentin əsasən şüşədən tikilmiş binası isə ölkədəki demokratiyanın kövrək və səbətsiz durumunun rəmzinə çevrilmişdi.

Saakaşvili şərabçılıq sahəsində də iz buraxmağa cəhd edib. Bu il üzüm məhsulunun yığımında Saakaşviliyə hətta Ukraynanın keçmiş prezidenti Viktor Yuşçenko da kömək edirdi. Rəmzi üzüm məhsulu yığımından sonra Mixail şərab dolu küpəni də dostu Viktorə hədiyyə etdi.

Saakaşvilinin "Vahid Milli Hərəkatı" və keçmiş prezidentə rəğbət bəsləyən təhlilçilər qeyd edir ki, eks-prezident özündən sonra təkə yeni yollar və işıqlı küçələri qoyub getmir.

Onlara görə, Saakaşvilinin əsas mübarizəsi "oğrubaşı" və korrupsiya ilə olub. Saakaşvilinin özü bir vaxtlar demişdi ki, Gürcüstan Rusiyaya şərab yox, oğrubaşı və kriminal ünsürlər ixrac edib.

Cinayətlə mübarizədə Saakaşvilinin hökumətinin siyasəti birmənalı olmayıb. Kriminala qarşı sıfır tolerantlıq siyasəti məhbəslərin dolması ilə nəticələnirdi.

Saakaşvili və onun hökuməti insan haqlarının pozulmasına və islah müəssisələrində vəziyyətin ağırlaşmasına görə tənqid olundu...

BBC tərəfindən çəkilmiş, Saakaşvilinin əsəbi halda qalstukunu çeynəməsi kadrları Rusiya mediasında və televiziyasında dərhal populyarlaşdı və təkrar-təkrar göstərildi.

Həmin kadrılar 2008-ci ilin avqust ayında çəkilmişdi və təkə Rusiyada yox, Gürcüstanda da lağlağı mövzusunda çevrilmişdi.

Lakin bu kadrılar eyni zamanda Gürcüstanın müasir tarixinin ən ağır günlərinin də xəttiridirdi.

Saakaşvili xarici səfərlərdə olarkən tərəfdarları onun xarici dildə sərbəst danışmasından

qürur duyduqları halda, çoxları prezidentin büdcə vəsaitlərini şəxsi məqsəd və əyləncəyə xərclədiyini qeyd edirdilər.

"İmedi" telekanalı may ayında əldə etdiyi sənədlər əsasında prezidentin 2009 və 2011-ci illərdə Nyu-Yorkda 11 min avro büdcə pulunu kosmetik əməliyyatlara və botoks in-

yeksiyalarına sərf etdiyini bəyan etmişdi.

Saakaşvili həmin iradları rədd edərək, bu xərclərin Gürcüstanın təbliği və ölkəyə investisiyaların cəlb edilməsi ehtiyacı ilə bağlı olduğunu vurğulamışdı.

□ **Sevinc TELMANQIZI:**
"Yeni Müsavat"

Lavrov və Conson mətbuat konfransında mübahisə etdilər

Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovla britaniyalı həmkarı Boris Conson arasında mübahisə yaranıb. RAPA-nın Moskva müxbirinin verdiyi məlumata görə, mübahisə dünən Moskvada XİN başçılarının görüşünün yekunlarına dair keçirilən mətbuat konfransında baş verib.

Belə ki, S. Lavrov çıxışında B. Consonun Rusiyanın Britaniyada keçirilən referendumda (Brexit) Moskvanın müdaxiləsi ilə bağlı əllərində heç bir sübut olmadığını dediyini bildirib. B. Conson isə həmkarına etiraz edərək belə fikir işlətmədiyini söyləyib: "Mən demişəm ki, Rusiyanın "Brexit"ə uğurlu müdaxiləsi ilə bağlı sübut yoxdur. Bu, o demək deyil ki, Rusiya müdaxilə etməyib. Müdaxilə edib, lakin uğurlu olmayıb. Rusiyanın Almaniya, İtaliya, Fransa və ABŞ-da keçirilən seçkilərə müdaxilə etməsinə dair çoxlu faktlar var".

S. Lavrov cavabında "müdaxilə etmişkə, dəlil-sübut olmalıdır", - deyə bildirib. Britaniyalı nazir isə rusiyalı həmkarını referendumda müdaxilə cəhdlərini etiraf etməyə çağırıb: "Sergey, mən sizin reputasiyanızla bağlı narahatam. Fikrimcə, bu çox vacibdir ki, siz bizim seçkilərə və referendumda müdaxilə cəhdlərini etiraf edəsiniz. Nəce olursa-olsun, bu müdaxilə uğursuz nəticələnib. Əmin olun ki, bu, çox vacibdir. Mənə elə gəlir ki, müdaxilə cəhdləri uğurlu olsaydı, hər şey başqa cür ola bilərdi".

Lavrov Consonun bu replikasına belə cavab verib: "Həmişəki kimi, faktları görmək istəyirdik. Faktsız danışmaq çox çətinidir". B. Conson isə "yaxşı, yaxşı" deyə yaranan söz dueline son qoyub.

Vətəndaşların 3 milyon manatını mənimsəyən xanım bankir hakim qarşısında

600 min manata görə 7500 manat faiz almışam

Külli miqdarda mənimsəmədə ittiham edilən şəxslər hakim qarşısına çıxarılıb. Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində mənimsəmədə təqsirləndirilən "Dəmir Bank" ASC-nin Bayıl filialının sabiq müdiri Fərəh Rəşadətli, xəzinədarı Tamamgül Xanlarova və bankın əməkdaşı Fariz Qarayevin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi davam etdirilib.

Hakim Əfqan Hacıyevin sədrliyi ilə keçirilən iclasda təqsirləndirilən şəxslərdən Fariz Qarayev dindirilib.

O, istintaqa verdiyi ifadəsini təsdiqlədiyini söyləyib. Suallara cavab verən F.Qarayev bankda işlədiyi müddətdə Fərəh Rəşadətlinin göstərişi ilə bəzi şəxslərin adına olan pulları kassadan çıxararaq ona verib. O söyləyib ki, pulların bir çoxunu F.Rəşadətliyə verib.

Digər təqsirləndirilən şəxs Tamamgül Xanlarova ifadəsində deyib ki, keçmiş müdiri Fərəh Rəşadətli ilə çox yaxşı münasibətləri olub: "Bankda əməliyyatçı-xəzinədar olmuşam. Fərəh xanım müdir yox, bizim üçün bacı, dost, yoldaş olub. Nə probleminiz olubsa, yanımızda olub. Həmişə ondan çox yaxşı münasibət görmüşük. Onun nəse pul mənimsəməsindən, pulları kiminsə götürməsinə xəbərim yoxdur".

Məhkəmədə zərərçəkmiş Sevda Xəlilova da ifadə verib.

O deyib ki, Azərbaycan Beynəlxalq Bankında pulu olub.

S.Xəlilova qeyd edib ki, kürəkəni həmin pulları "Dəmirbank"a qoymağı təklif edib: "Kürəkənim Tural Axundov bizə gəlmişdi. Bankın faiz dərəcələri ilə bağlı çeki gördü. Mənə dedi ki, "Dəmirbank"da tanışım var. Əmanətləri ora qoymaq olar. Mən Beynəlxalq Bankdan başqa heç bir banka güvənmirdim. Amma Tural məni inandırdı. O, bizi Fərəh xanımla tanış etdi. İlk dəfə qızım Firəngizlə getdik. 300 min manat öz adıma, 150 min dollar qızım Firəngizin, 300 min dollar da digər qızım Gülnur Axundovanın adına əmanət qoyduq.

Bir neçə ay faizləri aldım. Amma gecikmələr olurdu. Fərəh xanım özü mənə dedi ki, bankda problemlər var.

Sevda Xəlilova qoyduqları əmanətlərə görə aldıkları aylıq faizləri də açıqlayıb. Bildirib ki, 600 min manata görə 7500 manat, 150 min dollara görə isə 1150 dollar faiz alıb.

İttiham əsasən F.Rəşadətli "Dəmir Bank" ASC-nin Bayıl filialının sabiq müdiri vəzifəsində çalışarkən qulluq mövqeyindən istifadə etməklə Əzizə Axundovaya məxsus 1 milyon 225 min manatı ələ keçirib.

Ə.Axundova həmin məbləği banka depozit kimi qoymaq istəyirmiş. İttiham görə, F.Rəşadətli həmin məbləği sənədləri saxtalaşdırma yolu ilə ələ keçirib.

İttiham görə, F.Rəşadətli eyni üsulla Bəhruz Axundovu da aldadıb. Belə ki, onun 800 min manatını ələ keçirib.

İttiham aktında yazılır ki, F.Rəşadətli eyni dələduzluq eməlləri ilə Əliyeva Pərvanənin 400 min, Gülnur Axundovanın 300 min, Sevda Xəlilovanın 300 min, Firəngiz Məmmədlinin 150 min dollarını, Ruslan Qasımovun 100 min dollarını ələ keçirib.

F.Rəşadətli ittiham üzrə özünü qismən təqsirli bildiyini söyləyir.

Digər təqsirləndirilən Fariz Qarayev və T.Xanlarova isə özünü qismən təqsirli bildiklərini söyləyirlər.

Qeyd edək ki, F. Rəşadətli Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq, külli miqdarda törədildikdə), 179.3.2-ci (mənimsəmə; külli miqdarda törədildikdə), 308 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı), F.Qarayev və T.Xanlarova isə 308-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddəsi ilə ittiham ediliblər.

Təqsirləndirilən şəxslərdən F.Rəşadətli məhkəmənin hazırlıq iclasında həbs edilib. Digər şəxslər barəsində isə polis nəzarətinə verilmə qətimkan tədbiri seçilib.

Cinayət işində 8 nəfər zərərçəkmiş var. İttiham görə, həmin şəxslərin 3 milyon manata yaxın pulu ələ keçirilib.

□ İ.MURADOV

Mühakimə olunan general oğluna hakim xəbərdarlıq etdi

Avtobus sürücüsünü döyən şəxslər vəkilətsiz son söz demək istəməyiblər

Avtobus sürücüsünü döyən general oğlunun məhkəməsi keçirilib. Musavat.com xəbər verir ki, Bakıda xuliqanlıq hərəkəti etməkdə təqsirləndirilən Rüstəm Orucovun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası baş tutub. Məhkəmədə general oğlunun vəkili Kamandar Nəsimov və digər təqsirləndirilənlər Kənan Vəliyevin vəkili iştirak etməyib.

Hakim təqsirləndirilən şəxslərə ifadə verməyi təklif etsə də onlar vəkillər olmadan çıxış etmək istəməyiblər. Hakim bildirib ki, məhkəmə sonuncu dəfə onlara xəbərdarlıq edir və prosesi dekabrın 29-na təyin edib.

Sonuncu prosesdə dövlət ittihamçısı çıxış etmişdi. Prokuror general oğlunun 6 il, digər iki nəfərin isə 3 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsini istəmişdi.

Bildirək ki, hadisə zamanı Pərviz və Kənan adlı şəxslər də general oğlunun yanında olub. Onlar Orucovun dostlarıdır və hadisə zamanı onun avtomobilində olublar. Hər ikisi barəsində polis nəzarətinə verilmə qətimkan tədbiri seçilib.

Baş Prokurorluğun yaydığı rəsmi məlumata əsasən, bu il iyulun 3-də R.Orucov sürücülük hüququndan məhrum olunmasına baxmayaraq, idarə etdiyi "BMW" markalı 10-OG-300 dövlət nömrə nişanlı avtomobilə yol hərəkəti qaydalarını pozduğuna görə ona əsaslı irad bildirmiş sürücü Sənan Səmədovun idarə etdiyi marşrut avtobusunu 8 dayanacaq təqib edərək səmişinlərin narahatçılığına səbəb olub.

O, insanlarda vahiməyə səbəb olub, vətəndaşların gözü qarşısında bir qrup şəxslə həmin sürücüyə xəsarətlər yetirərək xuliqanlıq edib.

Məlumata görə R.Orucov piyadanın ölümünə səbəb olan yol-nəqliyyat hadisəsi törədib hadisə yerindən qaçdığına görə hələ 2014-cü ildə 4 il müddətinə azadlıqdan məhrum olub, 2016-cı ildə isə şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edilib. Yuxarıda qeyd olunmuş xuliqanlıq hadisəsi də məhz onun şərti azadlıqda olduğu dövrə də bərabərdir.

Faktla bağlı 2017-ci il 4 iyul tarixində Binəqədi Rayon Polis İdarəsinin İstintaq Şöbəsinə Cinayət Məcəlləsinin 221.2.1-ci (bir qrup şəxs tərəfindən xuliqanlıq) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

R.Orucov həmin maddə ilə ittiham olunaraq barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Bu hadisədən sonra R.Orucovun atası general-mayor Novruzəli Orucov prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağınış üzrə Dövlət Xidməti rəisinin həqiqi hərbi xidmətə çağınış üzrə müavini vəzifəsindən azad edilib.

□ İlkin MURADOV

Yağış, qar yağacaq, güclü külək əsəcək

Bakıda və Abşeron yarımadasında dekabrın 23-də hava şəraitinin dəyişən buludlu olacağı, ararib tutulacağı, gündüz saatlarında yarımadaın bəzi yerlərində çis-kinli olacağı gözlənilir. Ararib duman olacaq. Güclü şimal-qərb küləyi əsəcək, gündüz mülayim cənub-qərb küləyi ilə əvəz olunacaq.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən APA-ya verilən məlumata görə, havanın temperaturunun Bakıda və Abşeron yarımadasında gecə 5-7, gündüz 9-11 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi normadan yüksək 765 mm civə sütunundan 755 mm civə sütununa enəcək, nisbi rütubət gecə 75-85, gündüz 55-60 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında dekabrın 23-də bəzi yerlərdə yağış, dağlıq ərazilərdə qar yağacağı, gündüz yağıntıda fasilə olacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib güclənəcək.

Havanın temperaturunun gecə 3-7, gündüz 8-13 dərəcə isti, dağlarda gecə 2 dərəcə şaxtadan 3 dərəcəyədək isti, gündüz 4-9 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

Tibbi-meteoroloji proqnoza əsasən, dekabrın 24-ü axşamədək Abşeron yarımadasında küləkli və rütubətli hava şəraitinin üstünlüyü meteohəssas insanlar üçün əsasən əlverişsizdir.

Kişilər!!! Diqqət!!! Axırncı sans!!!

Əgər sizə Azərbaycanda, xaricdə kömək edə bilməyiblərsə, onda Dr. Vaiz Səmədov sizə kömək edə bilər

- * Cinsi zəiflik
- * Cinsi marağın azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları
- * Prostatitlər (vəzin böyüməsi)
- * Prostat vəzinin düyünlü adenomasi
- * Sonsuzluq
- * Sidik aktların pozulmaları
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın pozulması və digər kişilərin şikayətləri.

Oğlan uşaqlarında və yeniyetmələrdə

- * Enurez,
- * Saçların tökülməsi,
- * Sızanaqlar,
- * Cinsi orqanların inkişafdan geri qalması (8-10 yaşından sonra).

Doktor V.Səmədova saat 11:00-dan sonra, (050) 213-88-05 nömrəsi ilə əlaqə saxlamaq olar.

Həkimin TV çıxışlarını youtube.com və facebook.com-da izləyə bilərsiniz.

Elan

"AAAF Park"da, Xırdalan şəhərində, 2 otaqlı mənzil. Hazırda yaşayış olan binada, 2/9 mərtəbə, 92 kv.m.

Qiyməti 44.000 azn (050) 214 05 65

Alimlər üçün tikilən binadan ev ala bilməyən elmi işçilərlə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının rəhbərliyi arasında gərginlik aylardır ki, sən-gimir. Sakinlər AMEA-nın Rəyasət Heyətinin müvafiq göstərişi ilə yaradılmış mənzillərin bölüşdürülməsi komissiyasının qərarından narazıdırlar və onlar bununla əlaqədar daha öncə AMEA-nın qarşısında bir neçə dəfə aksiya da keçiriblər. Bu ilin iyun ayından başlanan mübahisələr hələ də davam edir.

Alimlərlə AMEA rəhbərliyi arasında mənzil davası böyüyür

50-dən çox sakindən akademiyanın rəhbərliyinə qarşı sərt ittihamlar...

Bakı şəhər Yasamal rayonu Şərifzadə 12 ünvanında daimi qeydiyyatda olmaqla yaşayan 50-dən çox sakini "Yeni Məsəvat"ə müraciət edərək bildiriblər ki, onlar aylardır ki, haqsızlığa məruz qalırlar. Sakinlərin birgə müraciətində bildirilir:

"Bu müddət ərzində hüquqları AMEA tərəfindən sərt şəkildə pozulmuş sakinlər, yeni bizlər AMEA rəhbərliyinin düşünülmüş şəkildə yaratdığı problemin həllini gözləsək də, hər addımda əsassız bəhanələrlə aldadılır. 20 ildən artıq müddətdir yuxarıda qeyd olunan ünvanda daimi qeydiyyatda olaraq yaşayan sakinlərin haqqında AMEA rəhbərliyi və onun ətrafındakı mə-

sul şəxslər yaydıqları qeyri-ciddi, əsassız məlumatlarla, ədalətsizcəsinə həyata keçirdikləri qanunsuzluqlarını böyük cəhdlə ört-basdır etməyə çalışırlar. AMEA rəhbərliyi və mənzil komissiyasının ev bölgüsü zamanı rəhbər tutduğu kriteriyalar ədalətsiz olmaqla qeyri-müəyyən xarakter daşıyır. Hüquqları kütləvi şəkildə pozulmuş, yerə-göyə sığmayan haqsızlıqlarla üzleşən, ciddi mənəvi psixoloji zərbələrə məruz qalmış sakinlərin qarşısına qoyulan, heç bir idarəçiliyə sığmayan təklifləri ilə AMEA rəhbərliyi sanki uşaq başı aldadılmış kimi göstərdiyi qondarma diqqət ilə bizləri daha da hiddətləndirir. AMEA rəhbərliyi xeyli sayda insanın hüquqlarını poza-

raq bu günə qədər yaranmış problemin həllinə biganə qalmaq, qanunsuz olaraq mənzil bölgüsündən kənarda qalan həmin insanları dövlətdən narazı salmağa çalışır".

Sakinlər bildiriblər ki, rəhbərlik ciddi-cəhdlə Azərbaycan Respublikası qanunları tərəfindən qorunan müqavilə şərtlərini və şirkətlə sakinlər arasında aparılan razılıq iclasının protokolunu qətiyyətlə rədd edərək öz prinsiplərini daha üstün tutur:

"Belə olan halda rəhbərlik Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Şərifzadə küçəsi 12 ünvanında 20 ildən artıqdır ki, daimi qeydiyyatda olmaqla yaşayan 50-dən artıq ailənin mənzil haqlarını mənimsəyir. AMEA rəhbərliyi yaranmış münbit

vəziyyətdən istifadə edib və təndaşların rifahını yaxşılaşdırmaq əvəzinə, öz maraqlarını üstün tutaraq narazı sakinlərin hüquqlarını bilərəkdən pozur. AMEA rəhbərliyi qeyd olunan ünvanda yaşayan hüquqları pozulmuş sakinlərin problemlərini həll etmək əvə-

zine, qəbul xatirinə qəbullar təşkil edərək yalançı vədlər verib zaman qazanmaq niyyəti güdür. Görünən odur ki AMEA rəhbərliyi heç bir problem həll etmək niyyətində deyil, əksinə olaraq, qondarma komissiyanın qərarı ilə mənzil almış bina sakini ilə mənzil

hüquqlarında məhrum olmuş sakini üz-üzə qoyaraq konflikt yaratmaqla məşğuldur. Bütün bunlar ona hesablanmışdır ki, nə olur-olsun AMEA rəhbərliyi hər vechlə öz maraqlarını üstün tutub yaranmış problemləri həll etməyəcək. Ona görə də biz sakinlər AMEA rəhbərliyinin təmsil olunduğu mənzil bölgüsü aparıcı komissiyasının obyektiv qərarlar qəbul edəcəyinə inanmırıq".

Sakinlər bildiriblər ki, bu məsələ ilə bağlı müvafiq qurumlara da müraciətlər ünvanlayıblar. Lakin hələ ki heç bir nəticəsi yoxdur.

Səsələnən ittihamlarla bağlı Mənzil Komissiyasının üzvü AMEA İşlər İdarəsinin müdir müavini Sərdar Əliyevlə əlaqə saxladıq. S. Əliyev "Yeni Məsəvat"ə bildirdi ki, yataqxana sakinlərinin sözləri haqqı qətiyyətlə rədd edərək öz prinsiplərini daha üstün tutur:

"Mən uzun illərdir, mənzil komissiyasının üzvüyəm, AMEA-da hər zaman bu məsələlərə ədalətlə baxılıb. Sözügedən məsələ ilə bağlı yataqxana sakini məhkəməyə müraciət edə bilər".

□ Əli RAİS
"Yeni Məsəvat"

Ara müğənnilərin, ucuz komediyalarımızın xaricdə daha çox sevilməsinin sirri

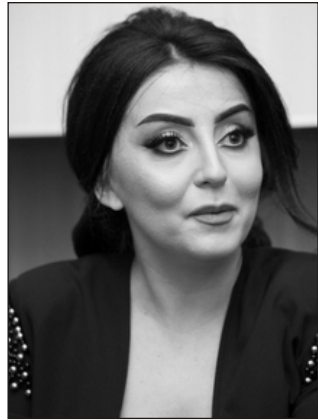
İddia: "İndi bayağı saydığımız mahnıların bəziləri gələcəkdə xalq mahnısı kimi yaddaşda qalacaq"

Son illərdə bayağı, ara mahnılar oxuyan müğənnilərin sayı artmaqdadır. Doğrudur, həmin mahnı və müğənnilər ölkəmizdə birmənalı qarşılanmasa da, zaman-zaman başqa ölkələrdə çox sevildiyinin şahidi oluruq.

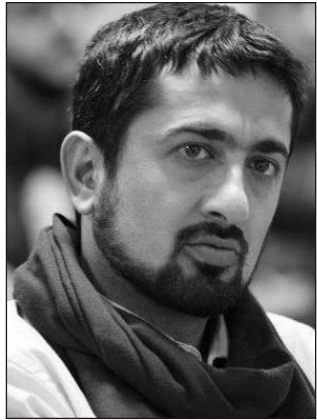
Məsələn, Üzeyir Mehdizadənin mahnıları bu gün də ölkəmizdə birmənalı qarşılanmasa da və ölkə hüdudlarından kənarda çox sayda pərəstişkarları var. Xüsusən də o, Türkiyə və Rusiyada, hətta Özbəkistanda məşhurdur. Belə ki, gənc müğənni bir neçə il öncə Özbəkistanda fanatları üçün konsert vermişdi. Yerli mətbuatda yayılan məlumata görə, müğənninin "O yana gedir, bu yana gedir" mahnısı telefon zənglərinə əlavə edilmək üçün gecə-gündüz özbək televiziya kanallarında reklam olunmuş. Həmçinin məlumatlarda bildirilir ki, Daşkəndin "Türkiyə" sarayının açıq havada olan pavilyonunda baş tutan konsertdə Üzeyir Mehdizadə ölkənin pop ulduzları ilə yanaşı səhnəyə çıxıb. Tamaşaçıların əksəriyyəti Üzeyir Mehdizadə səhnəni tərk etdikdən sonra stadionu tərk ediblər, yerli pop ulduzlarını dinləməkdən vaz keçiblər.

Mahmut Akın

Afət Fərmanqızı

Fehruz Şamiyev

İfası və geyimləri birmənalı qarşılanmayan müğənnilərdən biri də Rəqsanə İsmayılova. Buna baxmayaraq, müğənni digər həmkarları kimi daha çox ölkə xaricində populyardır - xüsusən də Türkmənistan. Məlum olduğu kimi, 2014-cü ildə Türkmənistanın prezidenti Qurbanqulu Berdimuhəmmədov müğənninin "İnanımmı" mahnısını oxumuşdu.

Eləcə də yenice parlayan müğənni Damla son vaxtlarda Türkiyədə də sevilməyə başlayıb. Sosial şəbəkələrdə yayılan videogörüntülərdən belə məlum olur ki, müğənninin Türkiyədəki pərəstişkarları onun mahnılarının sözlərini ezber bilirlər.

Təkəcə bu sayaq mahnı və müğənnilər deyil, həmçinin ucuz, kommersiyaya hesablanmış bəzi komediyalarımız da var ki, onlar cəmiyyətdə heç də birmənalı qarşılanmır, bəzən də tənqid olunur. Məsələn, "Bozbaş Pictures"-in çıxışları ölkədə bəziləri tərəfindən nə qədər tənqidlə qarşılanırsa, araşdırmalardan belə məlum olur ki, bir o qədər də İran və Türkiyədə sevilir, çoxsaylı pərəstişkarları var.

Maraqlıdır, niyə ara və bayağı mahnılar, müğənnilər, ucuz komediyalarımız xaricdə daha çox sevilir?

Türk sənətçisi Mahmut Akın mövzu ilə bağlı "Yeni Məsəvat"ə danışdı: "Türkiyədə 75 milyon insan yaşayır. Və bu qə-

rik ki, sevdiyimiz mahnı və ya müğənni öz ölkəsində nə dərəcədə sevilir və yaxud hansı səviyyədə hesab olunur. Yeni insanları daha çox sevdirən musiqilərin ritmidir. Mən bir müddət Azərbaycanda yaşamışam, hətta musiqi təhsilimi orada almışam. Deyə bilərəm ki, Azərbaycanda da bəzən bizim çox da sevilməyən müğənnilərin daha çox seviləyinin şahidi olmuşam".

Müğənni Afət Fərmanqızı isə mövzuya bu cür şərh bildirdi: "Mən sizə onlarla xalq mahnısı sayaram ki, sözləri bayağı, biədəbdir. Xalq yığılıb mahnı yazmayıb ki, hər halda, kimsə sadə xalq dilində yazıb və zaman-zaman xalq mahnısını kimi qalacaq. Yaradıcılığa başlayanda mən də professional bəstəkarlarla işləyirdim. 15 il həmin bəstəkarların mahnılarını oxudum, amma bir adam mənə demədi ki, "al bu qonoranı, gəl bizim toy məclisimizdə həmin mahnıları oxu". Amma son iki ildə mən də keçmişəm sadə xalq dilində yazılan mahnılara. Bunun nəyi pisdir ki? Əvvəllər bu cür mahnıları oxuyanda utanırdım, amma indi yox. Kim ki, bu cür mahnıları bayağı adlandırır, paxılıqdan edir, hansı ki, mahnıları sevilir".

Müğənni həmkarı Üzeyir Mehdizadənin Türkiyədə sevilməsinə də danışdı: "Bu yay Antalyaya istirahətə getmişdim. Dəniz kənarında dinlədiyim vaxt gözümü açdım ki, uzaqdan Üzeyirin səsi gəlir. Bir an elə sandım ki, Azər-

baycandayam. Sonra səs gələn tərəfə getdim. Deyim ki, hotel 5 ulduzlu idi və ora gələnlərin böyük əksəriyyəti ziyalılar, tanınmışlar, bəlli səviyyədə olan insanlar idi. Bir sözlə, səs tərəfə gedəndə gördüm ki, hotelin əspaz qadınları Üzeyirin mahnısına xeyli səs verib dinləyir, iş görürlər. Turistlərdən də mahnıya böyük məmnuniyyətlə qulaq asanlar, hətta oynayanlar var idi. Aspazlardan soruşdum ki, "Oxuyanın kim olduğunu bilir-sizmi?" Cavab verdilər ki, iranlı müğənnidir. Dedim ki, "Xeyr, bu bizim azərbaycanlı müğənnidir". Yalan sözdür ki, həmin mahnılar bayağıdır". Kinoprodüser, rejissor **Fehruz Şamiyev isə xaricdə sevilən ucuz, kommersiya tipli komediyalardan danışdı:** "Bu mövzunun arxasında daha çox kütləvilik meyarı dayanır. Yeni bizim ara, ucuz musiqilərimiz xaricdə bəyənilməyi kimi, ölkəmizdə də bəyənilir, eləcə də ucuz komediyalarımız. Onları sevməyənlərin sayı ölkəmizdə yetərincə azdır. Ola bilsin ki, mütaliəli, ziyalı insanlar onları bəyənməsin. Amma ən çox zalı dolduran bayağı, ara musiqiləri, komediyaları sevilən şəxslərdir. Tutaq ki, ucuz kommersiyaya hesablanmış komediyalar sərf edilən maya dəyərinin iki qatını çıxarda bilər. Bu da o deməkdir ki, böyük əksəriyyət onları sevir. O cümlədən İran, Türkiyə, Orta Asiya, Rusiyanın cənub bölgəsində böyük kütlə bəyənmədiyimiz müğənniləri, onların ifalarını çox sevir. Bu məsələ həmişə olub, olacaq da".

□ Xalidə GƏRAY,
"Yeni Məsəvat"

MÜSAVAT

Son səhifə

N 270 (6883) 23 dekabr 2017

Ədvalı şirniyyata görə 7 gün müalicə olundu

Ədvalı şirniyyat və içkilərin qoxusuna allergiyası olan 54 yaşındakı qadın darçın və portaqal ucbatından ölümdən qayıdıb. İngiltərədə yaşayan Anne Murray adlı qadın bir bağça mərkəzindəki darçın və portaqal qoxusunda, sadəcə, 10 dəqiqə qalması ona kifayət edib. Alış-verişə çıxan Anna bir anda boğazında bir qıcıq hiss etməyə başlayıb. Qısa müddət ərzində nəfəs almaqda çətinlik çəkən qadın 2 gün sonra astma krizi ilə xəstəxanaya aparılıb. Amma bağça mərkəzinə ilk girdiyi zaman qoxunu ayırd edə bilmədi və 10 dəqiqə sonra özünü pis hiss etdi. Nəfəs yollarını açmaq üçün astma spreyindən istifadə edən qadın dərhal qoxu olan yerdən uzaqlaşdı. Amma evə gəndə vəziyyəti daha da pisləşib. Astma krizi nəzarətdən çıxınca Annaya oksigen və 7 günlük steroid verilib: "Burnuma portaqal qoxusu gələndə nəfəs ala bilmirəm. Astma kriziniz tutanda havanın içində havasız qalırırsınız. Bağça mərkəzində pis hala qalanda yadıma anam düşdü. O da 35 yaşında astma krizinə görə dünyasını dəyişmişdi".

Hər uşağına 100 hədiyyə aldı

28 yaşlı amerikalı qadın Emma Tapping Yeni il münasibətilə uşaqlarına aldığı hədiyyələrin çoxluğuna görə tənqid atəsinə tutulub. 3 uşaq anası olan qadın gənc yaşında ana olub, günün yarısını işləyir, o biri yarısını isə uşaqlarına həsr edir. O, bayrama günlər qalmış uşaqlarına düz 300 hədiyyə alıb və onların şəklini çəkərək sosial şəbəkədə yerləşdirib. Elementar hesablama göstərir ki, hər uşağa 100 hədiyyə düşür. Amma bu fotoların yayılması ilə xüsusən də anaların onu tənqid etməsi bir olub. Qadınlar bildiriblər ki, Emma diqqət çəkmək üçün uşaqlarından istifadə edir və bu, dolayısı ilə uşaq istismarıdır. Ana bu ha-

disədən sonra çoxlu sayda qəzetə, telekanala müsahibə verib və deyib ki, uşaqlarına hədiyyə almaq onun ən təbii haqqıdır, ildə bir dəfə bunu etməsi isə olduqca təbii: "Mən işləyən anayam. Uşaqların da ən çox hədiyyə və bayramla xoşbəxt olduğunu bilirəm. Onlara hədiyyə almaq ən təbii hadisədir. Kiminsə xoşuna gəlmirsə, məni izləməyə bilər. Amma bununla qəbahət etdiyimi düşünmürəm".

Kişilər qadınların daha çox pul qazanmasını istəyir

Aparılan araşdırmalara görə, kişilər daha evdar və işləməyən qadınlarla evlənmək istəyir. Türkiyənin qadın portallarından biri 2268 kişi arasında anket keçirib. Sorğuda iştirak edən kişilərin yaş 18-45 yaş arası olub. Sorğunun sualı isə belə olub: "Həyat yoldaşınız və sevgilinizin sizdən daha çox pul qazanmasına necə baxırsınız?"

Sorğunun nəticələri isə olduqca maraqlıdır. Kişilərin çoxu sosial həyatda aktiv olan, dünya görüşü geniş bir qadınla evlənmək istədiyini bildirib. Kişilərin əksəriyyəti isə həyat yoldaşının ondan daha çox pul qazanmasına pis baxmadığını etiraf edib. Əksinə, bunu çox normal qarşıladığını və qürur duyduqlarını qeyd ediblər.

Qadınların onlardan çox pul qazanmasına qarşı çıxan kişilər isə olduqca azdır. Kişilərin cəmi 10 faizi buna qarşı çıxır.

Kişilər evdar qadınlardan daha çox işləyən qadınlara maraqlıdır. Onlar hesab edir ki, evli bir qadınla ailə qursalar, daha xoşbəxt olacaqlar. Çünki onlar sosial həyatda daha fəal olur, evdar qadınlara nisbətən daha güclü və mübariz olur. Bundan başqa, işləyən qadınların daha baxımlı və gözəl olması kişilərin bu qərarı verməsinə təsir göstərib.

Ailənin neçənci övladı daha çox sevilir?

Aparılan elmi araşdırmalar zamanı anaların 74, ataların isə 70 faizinin övladlarından birinə başqalarından daha rəğbətlə yanaşdıqlarını etiraf ediblər. Kaliforniya Universitetindən olan sosioloqların apardığı araşdırma göstərib ki, ailələrdə adətən ilk uşaq həmişə daha çox "əziz-xələf" olur. Valideynlər konkret olaraq balalarından ən çox hansını istədiklərini açmasalar da, ortancıl və kiçik qardaş-bacılar böyük uşağa daha çox rəğbət olduğunu söyləyiblər. Onlar deyirlər ki, ailədə valideynlərin ilk övlada hüsn-rəğbəti qalanları ruhdan salır. Tədqiqatçılar bu nəticəyə gəliblər ki, ailələrin ilki olanlara inam və sekinlik hissi verən, onların, sadəcə olaraq, birinci olmaları faktıdır. Bu araşdırma ailədə sonbeşiklərin sevimli olduqları və daha çox nəvəsi gördükləri barədə mifi alt-üst edib. Rəyi soruşulmuş 384 ailədə böyük uşaqlar valideynlərin onlara daha böyük qayğısını hiss etdiklərini deyiblər. Bu həm də onunla izah edilə bilər ki, ilk uşaqların məktəb imtahanları və idman yarışları valideynlər üçün də ilk sınaq kimi maraqlı olur.

QOÇ - İşgüzar sövdələşmələrdə iştirak üçün böyük şansınız var. Bu istiqamətdə qarşınıza qoyduğunuz məqsədlərin əksəriyyətini reallaşdırma biləcəksiniz. Həmkarlarınızla ehtiyatlı davranın.

BUĞA - Dekabrın üçüncü dekadasının ən uğurlu gününü yaşayacaqsınız. Yeni təkliflər alacağınız, təzə xəbər eşidəcəyiniz labüddür. Bu gün hətta bir həftənin işini də görə bilərsiniz.

ƏKİZLƏR - Sağlamlığınıza diqqət yetirərsəniz, ixtiyarınızda olan bu təqvimdə bütün proseslər qənaətbəxş olacaq. Hətta nahardan sonra hansısa sevindirici hadisənin şahidi olacağınız da mümkündür.

XƏRÇƏNG - O qədər də səmərəli vaxt deyil. Ciddi iş görmək, uzaq səfərə çıxmaq, risk etmək sizə zərər yetirə bilər. Amma bu gün ürəyinizə yaxın adamlarla bir yerdə olmağınız vacibdir.

ŞİR - Pulla bağlı problemlərinizi bu gün yoluna qoya bilməyəniz, müəyyən çətinliklərlə baş-başa qala bilərsiniz. Bu istiqamətdə aktivliyinizi artırmağa səy göstərin. Saat 17-19 arası uğurludur.

QIZ - Bir qədər əsəbi ərafədir. Az qala ətrafınızda olan hər bir predmet və ya məxluq əsəbinizi tarıma çəkir. Özünü toxtaqlıq verin. Başınızı daha çox işlə qarışdırmağa çalışın.

TƏRƏZİ - Sürprizlərlə dolu bir vaxtdır. Hər dəqiqənin qədrini bilin. Mövcud situasiyaları dəyərləndirməyi bacarsanız, inanın ki, bütün proseslər səmərəli olacaq. Təzə xəbər də eşidəcəksiniz.

ƏQRƏB - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə yeni işlərə başlamağa dəyər. Bu yönümdə ulduzlar da sizə təkan verəcək. Boş durmaq, ümitsizliyə qapılmaq olmaz. Ətrafınıza yaxşı adamlar toplaşmaqdadır.

OXATAN - Ailə-sevgi münasibətlərində azacıq gərginlik gözənlir. Bunu aradan qaldırmaq üçün kənar müdaxilələrə baş qoşmamalı, dedi-qodudan uzaq olmalısınız. Daha səmimi görünün.

OĞLAQ - Buraxdığınız hansısa səhvə görə, daxili sıxıntılarınızın artdığı güman olunur. Bu səbəbdən də özünüzü ələ almaqda çətinlik çəkirsiniz. Axşama yaxın vəziyyətiniz tənzimlənəcək.

SÜTÖKƏN - Planetiniz olan Saturnun aktivləşməsi fəaliyyət prinsipində, eləcə də qarşılıqlı münasibətlərdə proseslərin xeyrinizə dəyişməsinə səbəb olacaq. Qərar qəbul edərkən özünü güvənün.

BALIQLAR - Mənfəi enerjili Ayın bürcünüzdə olması gününüzü bir qədər passiv edə bilər. Həmkarlarınızla aranızda yaranmış soyuqluq böyüməsin deyər, maksimum təmkin nümayiş etdirin. Çox pul xərcləməyin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Bütün yaşamı boyu 270 min kilometr qaçıb

Kəçmiş britaniyalı marafonçu Ron Hill son 50 ildə hər gün 1.6 kilometrlik məsafəni qaçıb. Bu barədə BBC News xəbər verir. Məlumat görə, kişi 1964-cü ilin 20 dekabr tarixindən etibarən qaçmağa başlayıb. 76 yaşlı idmançı Mançesterdəki 5 kilometrlik qaçışda iştirak edib. O, qaçışdan sonra jurnalistlərə açıqlamasında belə deyib: "Əgər siz qaçmağı özünüzdə adət etsəniz, bu, çox asan olacaq. Hamıya, sadəcə, qaçmağı məsləhət görürəm. Və təkcə 5 dəqiqədən sonra siz ritmi hiss edəcəksiniz və çox xoşunuza gələcək".

Son 50 ildə üst-üstə idmançı 270 min kilometr qaçıb. Ron Hill Boston marafonunda qalib gələn ilk britaniyalı qaçış ustası olub. Bundan başqa, o, üç dəfə olimpiya oyunlarında iştirak edib. 1970-ci ildə Yedinburqda qızıl medala layiq görülüb.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.